

En komparativ retsøkonomisk analyse af Persondataforordningen

A comparative law and economics analysis of the General Data Protection Regulation

Af

Patrick Bleibach Jepsen

Studienummer: 107807

Kandidatafhandling

Copenhagen Business School

Cand.Merc.Jur

Vejledere: Camilla Kampmann og Henrik Lando

Afleveringsdato: 15/01-2019

Antal sider: 80

Antal anslag: 178.612

Summary

A comparative law and economics analysis of the General Data Protection Regulation

On the 25th of May 2018, the General Data Protection Regulation (GDPR) entered into force and replaced the Data Protection Directive. The European Commission's purpose of the GDPR is to increase trust to the digital services. The GDPR is directly applicable in every member state. That means that it is not required for the member states to implement the GDPR in their national law. Yet the GDPR has a lot of "opening clauses". These opening clauses permit or even require the member states to implement these provisions in their national law.

The purpose of the thesis is to make a comparative law and economics analysis of the GDPR. Chapter 2 of the thesis consists of a legal analysis. Here a comparative analysis of Denmark and Germany's implementation of the GDPR in their national law has been made. In this, it is examined whether the two countries have chosen a strict or a less strict implementation of the GDPR. The legal analysis is concluded with a study that shows that Germany is the one with the implementation of the GDPR that increased trust the most.

Subsequently, the thesis consists of an economic analysis where it is examined, whether there is a rationale for regulating the data protection area. The study showed that there is a rationale for regulating on the basis, that the EU Digital Single Market can be realized.

The economic analysis is concluded with a study based on a cost-benefit analysis that shows which of the two countries who had the most efficient implementation of the GDPR.

Finally, the thesis comes with a recommendation on how member states should design their implementation of the GDPR to increase trust in the most efficient way.

Forkortelser

BDSG:	Gesetz zur Anpassung des Datenschutzrechts an die Verordnung (EU) 2016/679 und zur Umsetzung der Richtlinie (EU) 2016/680 (Datenschutz-Anpassungs- und -Umsetzungsgesetz EU – DSAnpUG-EU) vom 30. Juni 2017 (Bundesdatenschutzgesetz)
DBL:	Lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), Lov nr. 502 af 23/05/2018
DPO:	Data Protection Officer (Databeskyttelsesrådgiver)
Forordningen:	EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse)
Kommissionen:	Europa-Kommissionen

Indholdsfortegnelse

SUMMARY	2
FORKORTELSER	3
1. INTRODUKTION TIL AFHANDLINGEN	7
1.1. INDLEDNING	7
1.2. PROBLEMFOMULERING.....	9
1.3. METODE.....	9
1.3.1. Den juridisk metode.....	9
1.3.2. Den økonomisk metode.....	11
1.3.3. Den integrerede metode.....	12
1.4. AFGRÆNSNING	12
1.4.1. Den juridiske afgrænsning.....	12
1.4.2. Den økonomiske afgrænsning	12
1.5. BEGREBSAFKLARING.....	13
1.6. STRUKTUR.....	13
2. DEN JURIDISKE ANALYSE	14
2.1. INDLEDNING	14
2.2. KAPITEL 1 – GENERELLE BESTEMMELSER	16
2.2.1. Artikel 4, nr. 7 – Definitioner.....	16
2.2.2. Artikel 4, nr. 9 – Definitioner.....	16
2.2.3. Sammenfatning af kapitel 1	17
2.3. KAPITEL 2 – PRINCIPPER.....	17
2.3.1. Artikel 6, stk. 1, litra c og e, jf. artikel 6, stk. 2 og 3 – Lovlig behandling	17
2.3.2. Artikel 6, stk. 4 – Lovlig behandling	19
2.3.3. Artikel 8, stk. 1 - Betingelser for et barns samtykke i forbindelse med informationssamfundstjenester	21
2.3.4. Artikel 9, stk. 2, litra a, b, g, h, i, j - Behandling af særlige kategorier af personoplysninger.....	22
2.3.5. Artikel 9, stk. 4 – Behandling af særlige kategorier af personoplysninger	24
2.3.6. Artikel 10 – Behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser... ..	25
2.3.7. Sammenfatning af kapitel 2	26
2.4. KAPITEL 3 – DEN REGISTREREDES RETTIGHEDER.....	26
2.4.1. Artikel 14, stk. 5, litra c og d – Oplysningspligt, hvis personoplysninger ikke er indsamlet hos den registrerede	26
2.4.2. Artikel 17, stk. 1, litra e – Ret til sletning (retten til at blive glemt).....	27
2.4.3. Artikel 17, stk. 3, litra b – Ret til sletning (retten til at blive glemt)	27
2.4.4. Artikel 22, stk. 2, litra b – Automatiske individuelle afgørelser, herunder profilering	28
2.4.5. Artikel 23, stk. 1 – Begrænsninger.....	29
2.4.6. Sammenfatning af kapitel 3	31
2.5. KAPITEL 4 – DATAANSVARLIG OG DATABEHANDLER.....	32
2.5.1. Artikel 26, stk. 1 – Fælles dataansvarlige	32
2.5.2. Artikel 28, stk. 3 – Databehandler	32
2.5.3. Artikel 28, stk. 3, litra a – Databehandler.....	33
2.5.4. Artikel 28, stk. 3, litra g – Databehandler.....	33

2.5.5. Artikel 28, stk. 4 – Databehandler	34
2.5.6. Artikel 29 – Behandling, der udføres for den dataansvarlige eller databehandleren	34
2.5.7. Artikel 32, stk. 4 – Behandlingsikkerhed	35
2.5.8. Artikel 35, stk. 10 – Konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse	35
2.5.9. Artikel 36, stk. 5 – Forudgående høring	36
2.5.10. Artikel 37, stk. 4 – Udpegelse af en databeskyttelsesrådgiver	37
2.5.11. Artikel 38, stk. 5 – Databeskyttelsesrådgiverens stilling	38
2.5.12. Artikel 43, stk. 1 – Certificeringsorganer	38
2.5.13. Sammenfatning af kapitel 4	39
2.6. KAPITEL 5 – OVERFØRSLER AF PERSONOPLYSNINGER TIL TREDJELANDE ELLER INTERNATIONALE ORGANISATIONER	40
2.6.1. Artikel 49, stk. 1, litra d og g, jf. artikel 49, stk. 4 – Undtagelser i særlige situationer	40
2.6.2. Artikel 49, stk. 5 – Undtagelser i særlige situationer	40
2.6.3. Sammenfatning af Kapitel 5	41
2.7. KAPITEL 6 – UAFHÆNGIGE TILSYNSMYNDIGHEDER	42
2.7.1. Artikel 51, stk. 1 – Tilsynsmyndighed	42
2.7.2. Artikel 51, stk. 3 – Tilsynsmyndighed	43
2.7.3. Artikel 52, stk. 4 – Uafhængighed	43
2.7.4. Artikel 52, stk. 5 – Uafhængighed	44
2.7.5. Artikel 52, stk. 6 – Uafhængighed	44
2.7.6. Artikel 53, stk. 1 – Generelle betingelser for medlemmer af en tilsynsmyndighed	45
2.7.7. Artikel 53, stk. 3 – Generelle betingelser for medlemmer af en tilsynsmyndighed	46
2.7.8. Artikel 54, stk. 1 – Regler om oprettelse af en tilsynsmyndighed	46
2.7.9. Artikel 54, stk. 2 – Regler om oprettelse af en tilsynsmyndighed	48
2.7.10. Artikel 58, stk. 1, litra f – Beføjelser	48
2.7.11. Artikel 58, stk. 3, litra b – Beføjelser	49
2.7.12. Artikel 58, stk. 4 – Beføjelser	49
2.7.13. Artikel 58, stk. 5 – Beføjelser	50
2.7.14. Artikel 58, stk. 6 – Beføjelser	50
2.7.15. Artikel 59 – Aktivitetsrapport	51
2.7.14. Sammenfatning af kapitel 6	52
2.8. KAPITEL 7 – SAMARBEJDE OG SAMMENHÆNG	52
2.8.1. Artikel 61, stk. 4, litra b – Gensidig bistand	52
2.8.2. Artikel 62, stk. 3 – Tilsynsmyndigheders fælles aktiviteter	53
2.8.3. Sammenfatning af kapitel 7	53
2.9. KAPITEL 8 – RETSMIDLER, ANSVAR OG SANKTIONER	53
2.9.1. Artikel 80, stk. 1 – Repræsentation af registrerede	53
2.9.2. Artikel 80, stk. 2 – Repræsentation af registrerede	54
2.9.3. Artikel 83, stk. 7 – Generelle betingelser for pålæggelse af administrative bøder	54
2.9.4. Artikel 83, stk. 8 – Generelle betingelser for pålæggelse af administrative bøder	55
2.9.5. Artikel 84, stk. 1 – Sanktioner	56
2.9.6. Sammenfatning af kapitel 8	57
2.10. KAPITEL 9 – BESTEMMELSER VEDRØRENDE SPECIFIKKE BEHANDLINGSSITUATIONER	58
2.10.1. Artikel 85, stk. 1 – Behandling af ytrings- og informationsfriheden	58
2.10.2. Artikel 85, stk. 2 – Behandling af ytrings- og informationsfriheden	59
2.10.3. Artikel 86 – Behandling og aktindsigt i officielle dokumenter	60
2.10.4. Artikel 87 – Behandling af nationalt identifikationsnummer	60

2.10.5. Artikel 88, stk. 1 – Behandling i forbindelse med ansættelsesforhold.....	61
2.10.6. Artikel 89, stk. 2 – Garantier og undtagelser i forbindelse med behandling til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål....	62
2.10.7. Artikel 89, stk. 3 – Garantier og undtagelser i forbindelse med behandling til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål....	63
2.10.8. Artikel 90, stk. 1 – Tavshedspligt.....	64
2.10.9. Artikel 91, stk. 2 – Kirkers og religiøse sammenslutningers eksisterende databeskyttelsesregler	65
2.10.10. Sammenfatning af kapitel 9	66
2.11. DELKONKLUSION PÅ DEN JURIDISKE ANALYSE.....	67
3. DEN ØKONOMISKE ANALYSE	68
3. 1. INDLEDNING	68
3.2. DET ØKONOMISKE RATIONALE FOR AT REGULERE DATABESKYTTELSESOMRÅDET	68
3.2.1. Det Digitale Indre Marked	68
3.3. ØKONOMISK EFFICIENS.....	70
3.4. COST-BENEFIT ANALYSE	72
3.4.1. Fordele	72
3.4.2. Omkostninger	73
3.4.3. Sammenfatning på cost-benefit analysen.....	74
3.5. DELKONKLUSION PÅ DEN ØKONOMISKE ANALYSE	75
4. DEN INTEGRERET ANALYSE	76
4.1. RETSPOLITIK	76
5. KONKLUSION.....	78
LITTERATURLISTE	79
BØGER	79
ARTIKLER	79
LOVGIVNING	79
DOMME	80
HJEMMESIDER	80

1. Introduktion til afhandlingen

1.1. Indledning

Den 25. januar 2012 fremlagde Europa-Kommission sit forslag til en ny databeskyttelseslovning¹. Efter en fire årig lang lovgivningsproces blev kommissionens forslag vedtaget og senere offentliggjort i EU-Tidende den 4. maj 2016². Databeskyttelsesreformen indeholdte en generel forordning³, som skulle erstatte databeskyttelsesdirektivet⁴ fra 1995 og et direktiv⁵, som skulle erstatte en rammeafgørelse⁶ fra 2008. Både den generelle forordning og direktivet skulle træde i kraft d. 25. maj 2018, to år efter at forslaget blev vedtaget.

Kommissionens formål med at reformere databeskyttelsesområdet ligger i ønsket om at øge tilliden ved brug af digitale tjenester. Dette kommer til udtryk i flere af Kommissionens udtagelser heriblandt,

*"A lack of trust in the online environment is meanwhile seriously hampering the development of Europe's online economy. Among people who did not order online in 2009, the top reasons were: payment security concerns, privacy concerns, and trust concerns (Figure 3, below). The ongoing general review of the data protection regulatory framework aims to modernise all relevant legal instruments to meet the challenges of globalisation and to create technology neutral ways of enhancing trust and confidence by strengthening citizens' rights."*⁷

Kommissionen fandt dog, at deres ønske om at forøge tilliden blev hindret af den teknologiske udvikling, som var sket siden databeskyttelsesdirektivets vedtagelse,

*"Den hastige teknologiske udvikling og globaliseringen har skabt nye udfordringer, hvad angår beskyttelsen af personoplysninger. Omfanget af indsamlingen og delingen af personoplysninger er steget betydeligt. Teknologien giver både private selskaber og offentlige myndigheder mulighed for at udnytte personoplysninger i et hidtil uset omfang..."*⁸.

---

¹ Bruxelles (2012), Commission proposes a comprehensive reform of data protection rules to increase users' control of their data and to cut costs for businesses, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-46_en.htm

² Den Europæiske Unions Tidende, L 119, 4. maj 2016, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2016%3A119%3ATOC>

³ Forordning 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse)

⁴ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

⁵ Direktiv 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA

⁶ Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA af 27. november 2008 om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager

⁷ Bruxelles (2010), Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee Of The Regions – A Digital Agenda for Europe, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0245:FIN:EN:PDF>, s. 12

⁸ Forordningens præambelbetragtning 6

Kommissionens opgave var derfor først og fremmest at modernisere reglerne på databeskyttelsesområdet og dermed fremadrettet at gøre det muligt juridisk, at følge med den teknologiske udvikling. Den anden problematik, som Kommissionen identificerer, fremgår af forordningens præambelbetragtning 9,

”Målsætningerne og principperne i direktiv 95/46/EF er stadig gyldige, men direktivet har ikke forhindret en fragmentering af gennemførelsen af databeskyttelse i Unionen, manglende retssikkerhed eller en udbredt offentlig opfattelse af, at der er betydelige risici for beskyttelsen af fysiske personer, navnlig i forbindelse med onlineaktivitet. Forskelle i niveauer for beskyttelsen af fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder, navnlig retten til beskyttelse af personoplysninger, i forbindelse med behandling af personoplysninger i medlemsstaterne, kan forhindre fri udveksling af personoplysninger i Unionen... ”.

Kommissionen havde dermed identificeret, at det ikke kun var databeskyttelsesdirektivets alder, som var en hindring for at forøge tilliden, men også problematikken ved at området var reguleret af et direktiv. Det følger af artikel 288 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF)⁹, at der skelnes imellem et direktiv og en forordning. Et direktiv binder medlemslandene i forhold til det tilsigtede mål med direktivet, men medlemslandene kan selv vælge, hvordan de når dette mål jf. TEUF artikel 288, 3 pkt. Dette betyder at medlemslandene skal implementere målet i national ret og oftest har valgmuligheder mellem forskellige løsninger¹⁰. En forordning er derimod almenyldig og har derfor direkte virkning overfor medlemslandene jf. TEUF artikel 288, 2 pkt. Medlemslandene må derfor som hovedregel ikke foretage nogen form for gennemførelsesforanstaltning af forordningen. Dette kan dog være tilladt, hvis forordningen udtrykkeligt tillader det¹¹. Ved at regulere databeskyttelsesområdet igennem en forordning i stedet for et direktiv, vil man derfor kunne løse problematikken ved at medlemslandene har forskellige nationale lovgivninger vedrørende databeskyttelse.

Kommissionens mål om at totalharmoniserer databeskyttelsesområdet med forordningen blev dog ikke en realitet. Forslaget blev mødt med modstand fra mange sider, heriblandt Det Europæiske Råd, hvor der var nogle ministre, som ønskede at området skulle forblive reguleret af et direktiv i stedet for en forordning¹². Viviane Reding, den daværende vice præsident for Kommissionen, udtrykte sin frustration over modstanden til forordningen ved en tale i 2014,

”There has been a lot of hypocrisy in the debate. There were those who called for a high level of data protection in Europe, while simultaneously arguing that the Regulation should be replaced by a Directive. A Directive would mean the status quo. It would mean 28 Member States doing what they want. It would mean data protection on paper but not in practice.”¹³

---

⁹ Konsoliderede udgaver af Traktaten om den Europæiske Union og Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (2016/C 202/01)

¹⁰ Sørensen, Karsten Engsig & Nielsen, Poul Runge & Danielsen, Jens Hartig. 2014. *EU-retten*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 98

¹¹ Sørensen & Nielsen & Danielsen, 2014, s. 96

¹² 2012/0011(COD) (2012), Debate in Council

<https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/summary.do?id=1232253&t=e&l=en>

¹³ Bruxelles (2014), A data protection compact for Europe http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-14-62_de.htm

Slutresultatet på forhandlingerne blev derfor at databeskyttelsesområdet vil blive reguleret af en forordning, men at denne består af mange bestemmelser, som giver medlemslandene mulighed for at fastsætte nationale regler på samme vis som et direktiv.

1.2. Problemformulering

På baggrund af det ovenfor nævnte vil formålet med denne afhandling være at besvare:

Hvilket af medlemslandene Danmark og Tyskland har implementeret persondataforordningen i deres nationale ret således at tilliden bliver fremmet mest muligt og er dette også den mest effektive løsning.

Problemformuleringen vil blive besvaret ved hjælp af følgende tre underspørgsmål:

Juridisk: Hvordan har Danmark og Tyskland valgt at implementere forordningen i deres nationale ret og har landene valgt at gøre det ved en lempelig eller restriktiv implementering. På baggrund af dette, hvilken af landenes implementering fremmer tillid mest.

Økonomisk: Er der et økonomisk rationale for at regulere databeskyttelsesområdet og hvordan vurderes en retsregels effektivitet. På baggrund af dette, hvilken af landenes implementering er mest effektiv.

Integreret: Hvordan burde medlemslandene udforme deres implementering af forordningen for at forøge tilliden på den mest effektive måde.

1.3. Metode

1.3.1. Den juridiske metode

Den juridiske analyse vil benytte den retsdogmatiske metode i og med gældende ret systematiseres, beskrives og analyseres/fortolkes¹⁴

Derudover vil afhandlingens juridiske del bestå af en komparativ analyse af Danmark og Tysklands implementering af forordningen. Den komparative analyse er baseret på baggrund af metoder om komparativ ret fra Ole Lando's bog "Kort indføring i komparativ ret"¹⁵. Der vil i det følgende blive redegjort for de metodiske valg som den juridiske analyse er baseret på.

---

¹⁴ Tvarnø, Christina D. & Nielsen, Ruth. 2017. *Retskilder og retsteorier*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 29

¹⁵ Lando, Ole. 2004. *Kort indføring i komparativ ret*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag

En komparativ analyse består af en retssammenligning, som kan være generel (makrosammenligning) eller special (mikrosammenligning)¹⁶. Den generelle retssammenligning er en undersøgelse af, hvordan et retssystem er opbygget. Til dette bliver der undersøgt, hvilke lovgivningsteknikker, som bliver anvendt samt hvordan lovene bliver anvendt og fortolket. Den specielle retssammenligning er derimod en undersøgelse af, hvordan landene løser juridiske problemstillinger med deres retsregler.

Afhandlingen vil gøre brug af den specielle retssammenligning, da det er et samfundsmæssigt problem, som analysen vil undersøge. Det blev beskrevet i det indledende afsnit¹⁷ til afhandlingen at Kommissionen havde identificeret at manglende tillid til digitale tjenester var en hindring for den europæiske digitale økonomi og det overordnede formål med forordningen var derfor at skabe tillid. Tillid er dermed det samfundsmæssige problem, og den komparative analyse vil derfor have sit fokus på, hvordan Danmark og Tyskland har valgt at løse tillidsproblemet igennem deres implementering af forordningen.

Når der skal foretages en komparativ analyse, anvendes der normalt enten Länderberichtmetoden eller den analytiske metode¹⁸. Länderberichtmetoden bliver brugt, hvis hvert enkelt retssystem skal redegøres for sig inden for et større område. Det er dermed oftest Länderberichtmetoden som bliver brugt, hvis den komparative analyse består af en generel retssammenligning¹⁹. Den analytiske metode bliver brugt, hvis retssystemerne skal redegøres samlet om deres holdning til de enkelte problemer. Ydermere er den analytiske metode at foretrække, hvis retssystemerne minder om hinanden på det pågældende område²⁰.

Afhandlingen vil gøre brug af den analytiske metode, da der vil blive analyseret, hvorledes Danmark og Tyskland har valgt at implementere de bestemmelser i forordningen, som åbner mulighed for fastsættelse af nationale ret. De to retssystemer vil derfor minde om hinanden.

En retssammenligning kan være baseret på baggrund af en dynamisk eller statisk fremstillingsform²¹. Den dynamiske fremstilling analyserer, hvordan retten har udviklet sig igennem tiden. Denne fremstillingsform har den fordel at det giver en god forståelse for, hvorfor de nugældende retsreglerne er udformet som de er. Den statiske fremstilling analyserer kun, hvordan retten er i dag.

Afhandlingens formål er at undersøge Danmark og Tysklands implementering af den nugældende forordning og den juridiske analyse vil derfor anvende en statisk fremstilling.

---

¹⁶ Lando, 2004, s. 169

¹⁷ Se afsnittet "1.1. Indledning"

¹⁸ Lando, 2004, s. 188

¹⁹ Lando, 2004, s. 188

²⁰ Lando, 2004, s. 189

²¹ Lando, 2004, s. 189

1.4.1.1. Tillid

Den juridiske analyse bygger dermed på en undersøgelse af, hvorvidt Danmark eller Tyskland fremmer tilliden mest igennem deres implementering af forordningen. Tillid kan være svært at måle og det vil ofte ske igennem et spørgeskema²². Afhandlingen vil søge at vurdere, hvorvidt et lands implementering fremmer tillid mere end et andet ved at sætte en antagelse op.

Det afgørende for, hvorvidt et lands implementering fremmer tilliden mere end et andet er, hvorledes den registreredes²³ rettigheder og interesser bliver tilgodeset. Ud fra denne antagelse vil land A fremme tilliden mere end land B, hvis land A har sikret den registreredes rettigheder eller interesser bedre end land B.

Der vil igennem den juridiske analyse blive refereret til denne antagelse ved at vurdere, hvorvidt et lands implementering kan siges at være lempelig eller restriktiv. En lempelig implementering vil sige at landet komparativt ikke har sikret den registreredes rettigheder eller interesser på samme niveau som det andet land, hvor en restriktiv implementering er det modsatte.

1.4.1.2. EU-rettens forrang for national ret

Forordningen indeholder et væld af bestemmelser, som enten kræver eller giver mulighed for at medlemsstaterne fastsætter nærmere regler til, hvordan bestemmelserne skal gennemføres²⁴. Der kan dermed opstå den situation, hvor forordningen og den nationale lovgivning er modstridende. Det følger af sagen Costa mod ENEL²⁵ at EU-retten har forrang for national ret²⁶.

1.3.2. Den økonomisk metode

Den økonomiske analyse vil søge at afklare, hvilken af Danmarks og Tysklands implementering af forordningen, som kan siges at være mest efficient. For at gøre dette vil den økonomiske analyse blive bygget op af en kombination af positiv og normativ analyse. Den positive økonomiske analyse vil bestå af en undersøgelse af, hvorvidt der foreligger et økonomiske rationale for at regulere databeskyttelsesområdet.

Den normative analyse vil blive lavet på baggrund af en diskussion de to efficienskriterier Pareto-kriteriet og Kaldor-Hicks-kriteriet. Her vil der blive fastlagt, hvilken af efficienskriterierne afhandlingen vil bruge til at vurdere Danmarks og Tysklands implementering af forordningen. Den økonomiske analyse vil blive afsluttet med en økonomisk efficiensanalyse²⁷. Efficiensanalysen vil blive gjort på baggrund af en cost-benefit analyse.

---

²² Se Edelman Trust Barometer og Europa Kommissionens Eurobarometer for eksempler

²³ Se afsnittet "1.5. Begrebsafklaring" for hvad der forstås ved "den registrerede"

²⁴ Se nærmere i tabel 1 i afsnittet "2.1. Indledning"

²⁵ Flaminio Costa v E.N.E.L, Sag 6/64

²⁶ Tvarnø & Nielsen, 2017, s. 114

²⁷ Ibid. s. 31

1.3.3. Den integrerede metode

Den integrerede del vil bestå af en retspolitisk analyse. Her vil konklusionerne fra den juridiske og økonomiske analyse blive integreret således, at der så objektivt som muligt bliver muligt at angive, hvordan medlemslandene burde udforme deres implementering af forordningen for at forøge tilliden på den mest effektive måde²⁸.

1.4. Afgrænsning

1.4.1. Den juridiske afgrænsning

Den juridiske analyse vil blive afgrænset således, at de bestemmelser i forordningen, som ikke giver mulighed for at medlemslandene kan fastsætte nationale regler, kun vil blive behandlet i det omfang at det giver mening til afhandlingen. På samme vis vil kun de bestemmelser i Danmarks og Tysklands suppleringslove²⁹, som omhandler forordningens åbne bestemmelser³⁰, blive inddraget i afhandlingen. Det vil kun være implementeringslovene og ikke anden national særlovgivning, som vil indgå i afhandlingen. Det betyder at selvom afhandlingen vurderer at Danmark eller Tyskland ikke har gjort brug af en af forordningens åbne bestemmelser i deres suppleringslov, er det muligt at den er gjort brug af i anden national lovgivning.

1.4.2. Den økonomiske afgrænsning

Den økonomiske analyse vil lede til en cost-benefit analyse af en af bestemmelserne i forordningen. Der vil ikke i cost-benefit analysen blive værdiansat de forskellige fordele og omkostninger. Begrundelsen er at de forskellige fordele og omkostninger ikke alene består af monetære værdier. Derimod vil cost-benefit analysen bestå af en diskussion om afvejningen af de forskellige fordele og omkostninger.

---

²⁸ Tvarnø & Nielsen, 2017, s. 449

²⁹ Se afsnittet "1.5. Begrebsafklaring" for hvad der forstås ved "suppleringslove"

³⁰ Se afsnittet "1.5. Begrebsafklaring" for hvad der forstås ved "åbne bestemmelser"

1.5. Begrebsafklaring

Den registrerede: Der vil blive brugt forordningens definition som lyder ”»personoplysninger«: enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (»den registrerede«)...” jf. forordningens artikel 4, nr. 1.

Åbne bestemmelser: De bestemmelser i forordningen som giver medlemslandene mulighed for at fastsætter nationale regler.

Suppleringslove: Her refereres der til den danske lov, ”Lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), Lov nr. 502 af 23/05/2018” og den tyske lov, ”Gesetz zur Anpassung des Datenschutzrechts an die Verordnung (EU) 2016/679 und zur Umsetzung der Richtlinie (EU) 2016/680 (Datenschutz-Anpassungs- und -Umsetzungsgesetz EU – DSAnpUG-EU) vom 30. Juni 2017 (Bundesdatenschutzgesetz)”.

1.6. Struktur

Afhandlingen vil søge at besvare problemformuleringen på baggrund af tre analyser.

Den juridiske analyse vil starte med en indledning (2.1. Indledning) efterfulgt af en struktur, som er baseret på forordningens opbygning med dens inddeling af kapitler (2.2. Kapitel 1 – Generelle bestemmelser, 2.3. Kapitel 2 – Principper, 2.4. Kapitel 3 – Den registreredes rettigheder, 2.5. Kapitel 4 – Dataansvarlig og databehandler, 2.6. Kapitel 5 – Overførsler af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer, 2.7. Kapitel 6 – Uafhængige tilsynsmyndigheder, 2.8. Kapitel 7 – Samarbejde og sammenhæng, 2.9. Kapitel 8 – Retsmidler, ansvar og sanktioner, 2.10 Kapitel 9 – Bestemmelser vedrørende specifikke behandlingssituationer) og til sidst afsluttet med en delkonklusion (2.11. Delkonklusion på den juridiske analyse).

Den økonomiske analyse vil starte med en indledning (3.1. Indledning) efterfulgt af tre dele (3.2. Det økonomiske rationale for at regulere databeskyttelsesområdet, 3.3. Økonomisk efficiens, 3.4. Cost-benefit analyse) og til sidst afsluttet med en delkonklusion (3.5. Delkonklusion på den økonomiske analyse).

Den integrerede analyse vil bestå af en retspolitisk analyse (4.1. Retspolitik)

2. Den juridiske analyse

2.1. Indledning

Der vil i det følgende afsnit blive lavet en komparativ juridisk analyse af, hvordan Danmark og Tyskland har valgt at implementere forordningens åbne bestemmelser. Den juridiske analyse vil, som nævnt i afsnittet "1.4.1 Den juridiske metode", blive opbygget på baggrund af den analytiske metode. Der vil derfor under hvert delafsnit (2.2 - 2.10) være alle de åbne bestemmelser, som henhører under det pågældende kapitel i forordningen. Under hver åben bestemmelse vil der blive redegjort for, hvorvidt Danmark og/eller Tyskland har valgt at implementere bestemmelsen i national ret. Hvis en eller begge lande har valgt at implementere bestemmelsen i national ret, vil der blive lavet en komparativ analyse af, hvilken af landenes fremgangsmåde, som styrker tilliden mest. Hver delafsnit vil blive afsluttet med en sammenfatning, hvor der vil blive vurderet, hvilken af landenes implementering, som styrker tilliden mest på baggrund af de bestemmelser som er i afsnittet.

Nedenfor er en tabel til at få et overblik over, hvilke åbne bestemmelser, der er i forordningen samt hvilke af bestemmelserne som Danmark og Tyskland har implementeret i deres nationale ret. Tabellen indeholder også en kolonne som beskriver, hvorvidt den enkelte åbne bestemmelse er valgfri eller obligatorisk. Valgfrie åbne bestemmelser er, hvor forordningen giver medlemslandene mulighed for at udvide eller begrænse omfanget af bestemmelsen. Obligatoriske åbne bestemmelser er, hvor forordningen udtrykkeligt kræver at medlemslandene præciserer bestemmelsen i deres nationale ret.

Kapitel i Persondataforordningen	Åben bestemmelse i Persondataforordningen	Valgfri / Obligatorisk	Danmark	Tyskland
Kapitel 1 – Generelle bestemmelser	Artikel 4, nr. 7	Valgfri		
	Artikel 4, nr. 9	Valgfri		
Kapitel 2 - Principper	Artikel 6, stk. 1, litra c og e, jf. artikel 6, stk. 2 og 3	Valgfri	X	X
	Artikel 6, stk. 4	Valgfri	X	X
	Artikel 8, stk. 1	Valgfri	X	
	Artikel 9, stk. 2, litra a, b, g, h, i, j, sammenholdt med stk. 3	Valgfri	X	X
	Artikel 9, stk. 4	Valgfri		
	Artikel 10	Valgfri	X	
Kapitel 3 – Den registreredes rettigheder	Artikel 14, stk. 5, litra c og d	Valgfri		X
	Artikel 17, stk. 1, litra e	Valgfri		
	Artikel 17, stk. 3, litra b	Valgfri		
	Artikel 22, stk. 2, litra b	Valgfri		X
	Artikel 23, stk. 1	Valgfri	X	X
Kapitel 4 – Dataansvarlig og databehandler	Artikel 26, stk. 1	Valgfri		
	Artikel 28, stk. 3	Valgfri		
	Artikel 28, stk. 3, litra a	Valgfri		

	Artikel 28, stk. 3, litra g	Valgfri		
	Artikel 28, stk. 4	Valgfri		
	Artikel 29	Valgfri		
	Artikel 32, stk. 4	Valgfri		
	Artikel 35, stk. 10	Valgfri		
	Artikel 36, stk. 5	Valgfri	X	
	Artikel 37, stk. 4	Valgfri		X
	Artikel 38, stk. 5	Valgfri	X	X
	Artikel 43, stk. 1	Obligatorisk	X	X
Kapitel 5 – Overførsler af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer	Artikel 49, stk. 1, litra d og g, jf. artikel 49, stk. 4	Valgfri		
	Artikel 49, stk. 5	Valgfri	X	
Kapitel 6 – Uafhængige tilsynsmyndigheder	Artikel 51, stk. 1	Obligatorisk	X	X
	Artikel 51, stk. 3	Valgfri	X	X
	Artikel 52, stk. 4	Obligatorisk		
	Artikel 52, stk. 5	Obligatorisk		
	Artikel 52, stk. 6	Obligatorisk		X
	Artikel 53, stk. 1	Obligatorisk	X	X
	Artikel 53, stk. 3	Valgfri		
	Artikel 54, stk. 1	Obligatorisk	X	X
	Artikel 54, stk. 2	Valgfri		X
	Artikel 58, stk. 1, litra f	Valgfri	X	X
	Artikel 58, stk. 3, litra b	Valgfri		
	Artikel 58, stk. 4	Obligatorisk		
	Artikel 58, stk. 5	Obligatorisk	X	X
	Artikel 58, stk. 6	Valgfri	X	X
Artikel 59	Valgfri			
Kapitel 7 – Samarbejde og sammenhæng	Artikel 61, stk. 4, litra b	Valgfri		
	Artikel 62, stk. 3	Valgfri		
Kapitel 8 – Retsmidler, ansvar og sanktioner	Artikel 80, stk. 1	Valgfri		
	Artikel 80, stk. 2	Valgfri		
	Artikel 83, stk. 7	Valgfri	X	
	Artikel 83, stk. 8	Obligatorisk		X
Artikel 84, stk. 1	Obligatorisk	X	X	
Kapitel 9 – Bestemmelser vedrørende specifikke behandlingssituationer	Artikel 85, stk. 1	Obligatorisk	X	
	Artikel 85, stk. 2	Valgfri	X	
	Artikel 86	Valgfri		
	Artikel 87	Valgfri	X	
	Artikel 88, stk. 1	Valgfri	X	X
	Artikel 89, stk. 2	Valgfri	X	X
	Artikel 89, stk. 3	Valgfri		X
	Artikel 90, stk. 1	Valgfri		X
Artikel 91, stk. 2	Valgfri			

Tabel 1: Egen tabel

2.2. Kapitel 1 – Generelle bestemmelser

Det følgende kapitel indeholder bestemmelser, som har til formål at fastlægge forordningens formål, anvendelsesområde og definitioner. Kapitlet indeholder artiklerne 1 – 4, hvor artikel 4, nr. 7 og 9 er bestemmelserne, hvor medlemslandene har et nationalt råderum.

2.2.1. Artikel 4, nr. 7 – Definitioner

”»dataansvarlig«: en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, en institution eller et andet organ, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilke formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af personoplysninger; hvis formålene og hjælpemidlerne til en sådan behandling er fastlagt i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, kan den dataansvarlige eller de specifikke kriterier for udpegelse af denne fastsættes i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide definitionen af dataansvarlig.

Tyskland

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide definitionen af dataansvarlig.

2.2.2. Artikel 4, nr. 9 – Definitioner

”»modtager«: en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, en institution eller et andet organ, hvortil personoplysninger videregives, uanset om det er en tredjemand eller ej. Offentlige myndigheder, som vil kunne få meddelt personoplysninger som led i en isoleret forespørgsel i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, anses dog ikke for modtagere; de offentlige myndigheders behandling af disse oplysninger skal overholde de gældende databeskyttelsesregler afhængigt af formålet med behandlingen”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke definitionen af modtagere i forhold til offentlige myndigheder.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke definitionen af modtagere i forhold til offentlige myndigheder.

2.2.3. Sammenfatning af kapitel 1

Danmark og Tyskland har begge valgt ikke at gøre brug af de åbne bestemmelser i forordningens kapitel 1.

2.3. Kapitel 2 – Principper

Det følgende kapitel indeholder bestemmelser, som har til formål at fastlægge behandlingsprincipperne og betingelserne for, hvornår en behandling anses for at være lovlig. Kapitlet indeholder artiklerne 5 – 11, hvor artikel 6, stk. 1, litra c og e, artikel 6, stk. 4, artikel 8, stk. 1, artikel 9, stk. 2 og 4 og artikel 10 er bestemmelserne, hvor medlemslandene har et nationalt råderum.

2.3.1. Artikel 6, stk. 1, litra c og e, jf. artikel 6, stk. 2 og 3 – Lovlig behandling

"1. Behandling er kun lovlig, hvis og i det omfang mindst ét af følgende forhold gør sig gældende:

c) Behandling er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige.

e) Behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

2. Medlemsstaterne kan opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af denne forordnings bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af stk. 1, litra c) og e), ved at fastsætte mere præcist specifikke krav til behandling og andre foranstaltninger for at sikre lovlig og rimelig behandling, herunder for andre specifikke databehandlingssituationer som omhandlet i kapitel IX.

3. Grundlaget for behandling i henhold til stk. 1, litra c) og e), skal fremgå af:

a) EU-retten, eller

b) medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt.

Formålet med behandlingen skal være fastlagt i dette retsgrundlag eller for så vidt angår den behandling, der er omhandlet i stk. 1, litra e), være nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Dette retsgrundlag kan indeholde specifikke bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af bestemmelserne i denne forordning, bl.a. de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling, hvilke typer oplysninger der skal behandles, berørte registrerede, hvilke enheder personoplysninger må videregives til, og formålet hermed, formålsbegrænsninger, opbevaringsperioder og behandlingsaktiviteter samt behandlingsprocedurer, herunder foranstaltninger til sikring af lovlig og rimelig behandling såsom i andre specifikke databehandlingssituationer som omhandlet i kapitel IX. EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret skal opfylde et formål i samfundets interesse og stå i rimeligt forhold til det legitime mål, der forfølges."

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår en behandling kan anses for at være lovlig. Det følger af DBL § 8, stk. 1, at der gives offentlige myndigheder mulighed for at behandle oplysninger om strafbare forhold, givet at det nødvendigt for at varetage myndighedernes opgaver. Hjemlen til denne behandling findes i forordningens artikel 6, stk. 1, litra e. Ydermere giver DBL § 8, stk. 2, de offentlige myndigheder mulighed for at videregive oplysninger om strafbare forhold. Videregivelsen kan ske hvis 1) den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til videregivelsen, 2) videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundet hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår, 3) videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe, eller 4) videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en persons eller virksomheds opgaver for det offentlige. Det følger endvidere af DBL § 8, stk. 5, at de offentlige myndigheder må behandle særlige kategorier af personoplysninger om strafbare forhold, hvis betingelserne i DBL § 7³¹ er opfyldt.

DBL § 9, stk. 1, giver mulighed for at behandle særlige kategorier af personoplysninger og oplysninger om strafbare forhold hvis dette alene gøres med henblik på at føre retsinformationssystemer af væsentlig samfundsmæssig betydning, og behandlingen er nødvendig for førelsen af systemerne. Hjemlen til denne behandling findes i forordningens artikel 6, stk. 1, litra e. Det følger af DBL § 9, stk. 2, at de ovenfor nævnte personoplysninger i stk. 1 ikke må behandles med et andet formål end de oprindeligt var indsamlet til. Ydermere giver DBL § 9, stk. 3, Datatilsynet hjemmel til at fastsætte hvilke vilkår som skal overholdes ved en behandling af de særlige kategorier af personoplysninger og oplysninger om strafbare forhold.

Det følger af DBL § 15, stk. 1, at kreditoplysningsbureauer må behandle personoplysninger vedrørende gæld til det offentlige. Hjemlen til denne behandling findes i forordningens artikel 6, stk. 1, litra e. DBL §§ 15-21, oplister udførligt reglerne omkring kreditoplysningsbureauernes behandling af personoplysninger vedrørende gæld til det offentlige.

Tyskland:

Tyskland har også valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår en behandling kan anses for at være lovlig. Det følger af BDSG § 3, at offentlige myndigheder kan behandle personoplysninger, hvis det nødvendigt for at overholde en retlig forpligtelse eller hvis behandlingen henhører under offentlige myndighedsudøvelse. Hjemlen til denne behandling findes i forordningens artikel 6, stk. 1, litra c og e.

---

³¹ Se afsnittet "2.3.4. Artikel 9, stk. 2, litra a, b, g, h, i, j - Behandling af særlige kategorier af personoplysninger" for gennemgang af DBL § 7.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 6, stk. 1, hvornår en behandling af persondata kan blive anset for at være lovlig. Medlemslandene kan på baggrund af forordningens artikel 6, stk. 2 udvide, når en behandling anses for at være lovlig i henhold til stk. 1, litra c og e.

Danmark har valgt at gøre omfattende brug af forordningens artikel 6, stk. 2. Det er især hjemmel til at behandle personoplysninger om strafbare forhold og kreditoplysningsbureauernes behandling af personoplysninger vedrørende gæld til det offentlige som Danmark har brugt artiklen til. Tyskland har derimod kun valgt at bruge artiklen til at sikre, at deres offentlige myndigheder oftest kan finde en hjemmel til at behandle personoplysninger. Det følger af forordningens artikel 6, stk. 3, at medlemslandene kan fastsætte specifikke regler om, hvad en behandling, som har hjemmel i forordningens artikel 6, stk. 1, litra c og e, skal overholde. Bestemmelsens formål giver medlemslandene mulighed for at begrænse eller specificere omstændighederne omkring de behandlinger, som gøres på baggrund af forordningens artikel 6, stk. 1, litra c og e. Danmark har gjort brug af denne mulighed i DBL § 9, stk. 2 og 3 samt i flere af bestemmelserne omkring behandlinger foretaget af kreditoplysningsbureauer, hvorimod Tyskland ikke har gjort brug af muligheden.

Selvom Tyskland ikke har gjort brug af forordningens artikel 6, stk. 3, har Danmark udvidet behandlingsgrundlaget for personoplysninger meget mere end Tyskland og har dermed valgt en lempelig implementering. På baggrund af dette vurderes det, at Tysklands implementering fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.3.2. Artikel 6, stk. 4 – Lovlig behandling

”Når behandling til et andet formål end det, som personoplysningerne er indsamlet til, ikke er baseret på den registreredes samtykke eller EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som udgør en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund af hensyn til de mål, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1, tager den dataansvarlige, for at afgøre, om behandling til et andet formål er forenelig med det formål, som personoplysningerne oprindeligt blev indsamlet til, bl.a. hensyn til følgende:

- a) enhver forbindelse mellem det formål, som personoplysningerne er indsamlet til, og formålet med den påtænkte viderebehandling*
- b) den sammenhæng, hvori personoplysningerne er blevet indsamlet, navnlig med hensyn til forholdet mellem den registrerede og den dataansvarlige*
- c) personoplysningernes art, navnlig om særlige kategorier af personoplysninger behandles, jf. artikel 9, eller om personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser behandles, jf. artikel 10*
- d) den påtænkte viderebehandlings mulige konsekvenser for de registrerede*
- e) tilstedeværelse af fornødne garantier, som kan omfatte kryptering eller pseudonymisering.”*

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at udvide retten til at viderebehandle personoplysninger med et andet formål end det oprindeligt var indsamlet til. Det følger af DBL § 5, stk. 3, at ministre efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om personoplysningers viderebehandling til et andet formål end det var indsamlet til. Bestemmelsen gælder kun offentlige myndigheders behandling.

Tyskland:

Tyskland har også valgt at bruge muligheden for at udvide retten til at viderebehandle personoplysninger med et andet formål end det oprindeligt var indsamlet til. Det følger af BDSG § 23, stk. 1, at offentlige myndigheder kan viderebehandle personoplysninger til et andet formål end det var indsamlet til, hvis det er nødvendigt for at udføre deres opgaver og en af betingelserne i BDSG § 23, stk. 1, nr. 1-6, er opfyldt. På samme vis følger det af BDSG § 24, stk. 1, at private også kan viderebehandle personoplysninger til et andet formål end det var indsamlet til hvis betingelserne i BDSG § 24, stk. 1, nr. 1 eller 2, er opfyldt. Ydermere følger det af BDSG § 40, stk. 3, at tilsynsmyndigheder også kan viderebehandle personoplysninger til et andet formål end det var indsamlet til, hvis en af betingelserne i BDSG § 40, stk. 3, nr. 1-3, er opfyldt.

Komparativt:

En behandling må ikke viderebehandles på en måde, som er uforenelig med det oprindelige formål jf. forordningens artikel 5, stk. 1, litra b. Det fremgår af forordningens artikel 6, stk. 4, at dette dog kan ske, hvis der foreligger et samtykke fra den registrerede, hvis det er baseret på EU-retten eller medlemslandenes nationale ret eller betingelserne i forordningens artikel 6, stk. 4, litra a-e, er opfyldt.

Danmark har ikke direkte gjort brug af forordningens artikel 6, stk. 4, da DBL § 5, stk. 3, ikke skaber hjemmel til at viderebehandle personoplysninger til andre formål, men alene giver ministre mulighed for at fastsætte en sådan hjemmel. Beføjelsen til ministre er meget vidtgående, da beføjelsen kun bliver begrænset i få områder jf. DBL § 5, stk. 3, 2 pkt. *"1. pkt. finder ikke anvendelse på behandling af oplysninger i medfør af § 10. For så vidt angår helbredsoplysninger og genetiske data nævnt i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, som er indsamlet i medfør af denne lovs § 7, stk. 3, eller i medfør af sundhedslovgivningen, finder 1. pkt. alene anvendelse, i det omfang formålet med den videre anvendelse af disse oplysninger er foreneligt med det formål, som disse personoplysninger oprindeligt blev indsamlet til"*. Danmarks fremgangsmåde skaber en vis usikkerhed om, i hvilket omfang artiklen vil blive brugt. Tyskland har derimod grundigt fastsat betingelserne for, hvornår der må ske viderebehandling.

Selvom Tyskland har valgt en lempeligere implementering ved at give offentlige myndigheder, private og tilsynsmyndigheder mulighed for at viderebehandle personoplysninger, hvorimod Danmark kun giver offentlige myndigheder muligheden, er betingelserne til viderebehandlingerne

så omfattende, at det sammenholdt med uvisheden omkring Danmarks fremgangsmåde vurderes, at Tysklands implementering fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.3.3. Artikel 8, stk. 1 - Betingelser for et barns samtykke i forbindelse med informationssamfundstjenester

"Hvis artikel 6, stk. 1, litra a), finder anvendelse i forbindelse med udbud af informationssamfundstjenester direkte til børn, er behandling af personoplysninger om et barn lovlig, hvis barnet er mindst 16 år. Er barnet under 16 år, er sådan behandling kun lovlig, hvis og i det omfang samtykke gives eller godkendes af indehaveren af forældremyndigheden over barnet.

Medlemsstaterne kan ved lov fastsætte en lavere aldersgrænse til disse formål, forudsat at en sådan aldersgrænse ikke er under 13 år."

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at fastsætte en lavere aldersgrænse for børns samtykke end forordningen. Det følger af DBL § 6, stk. 2 og 3, at Danmark har valgt den laveste aldersgrænse på 13 år.

Tyskland:

Tyskland har ikke valgt at bruge muligheden for at fastsætte en lavere aldersgrænse for børns samtykke end forordningen.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 8, stk. 1, at en behandling på baggrund af et samtykke jf. forordningens artikel 6, stk. 1, litra a, kun er lovlig hvis barnet er 16 år. Er barnet ikke 16 år skal samtykket hentes hos dem som har forældremyndighed over barnet. Medlemslandene kan vælge at sænke aldersgrænsen ned til 13 år.

Danmark og Tyskland har valgt to forskellige aldersgrænser. Danmark har valgt at et barn på 13 år skal kunne give sit samtykke. Tyskland har derimod valgt ikke at fastsætte en lavere aldersgrænse i national ret, og dette må anses som et udtryk for at Tyskland er enig i forordningens fastsatte aldersgrænse på 16 år.

Danmark har, ved at sænke alderen til 13 år, valgt en lempeligere tilgang end udgangspunktet er i forordningen. Sammenholdt med at børn kan have svært ved at overskue de mulige konsekvenser, der kan opstå ved at afgive sit samtykke, vurderes det at Tysklands tilgang fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.3.4. Artikel 9, stk. 2, litra a, b, g, h, i, j - Behandling af særlige kategorier af personoplysninger

”Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis et af følgende forhold gør sig gældende:

- a) Den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke til behandling af sådanne personoplysninger til et eller flere specifikke formål, medmindre det i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret er fastsat, at det i stk. 1 omhandlede forbud ikke kan hæves ved den registreredes samtykke.*
- b) Behandling er nødvendig for at overholde den dataansvarliges eller den registreredes arbejds-, sundheds- og socialretlige forpligtelser og specifikke rettigheder, for så vidt den har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret eller en kollektiv overenskomst i medfør af medlemsstaternes nationale ret, som giver fornødne garantier for den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.*
- g) Behandling er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.*
- h) Behandling er nødvendig med henblik på forebyggende medicin eller arbejdsmedicin til vurdering af arbejdstagerens erhvervsevne, medicinsk diagnose, ydelse af social- og sundhedsomsorg eller -behandling eller forvaltning af social- og sundhedsomsorg og -tjenester på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret eller i henhold til en kontrakt med en sundhedsperson og underlagt de betingelser og garantier, der er omhandlet i stk. 3.*
- i) Behandling er nødvendig af hensyn til samfundsinteresser på folkesundhedsområdet, f.eks. beskyttelse mod alvorlige grænseoverskridende sundhedsrisici eller sikring af høje kvalitets- og sikkerhedsstandarder for sundhedspleje og lægemidler eller medicinsk udstyr på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som fastsætter passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, navnlig tavshedspligt.*
- j) Behandling er nødvendig til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål i overensstemmelse med artikel 89, stk. 1, på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.*

3. Personoplysninger som omhandlet i stk. 1 kan behandles til de formål, der er omhandlet i stk. 2, litra h), hvis disse oplysninger behandles af en fagperson, der har tavshedspligt i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret eller regler, der er fastsat af nationale kompetente organer, eller under en sådan persons ansvar, eller af en anden person, der også har tavshedspligt i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret eller regler, der er fastsat af nationale kompetente organer.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår der må behandles personoplysninger af særlige kategorier. Det følger af DBL § 7, stk. 2, at følsomme personoplysninger kan behandles på baggrund af arbejdsretlige forpligtelser og specifikke rettigheder. Det følger endvidere af DBL § 7, stk. 3, at følsomme oplysninger kan behandles, hvis dette er nødvendigt, med henblik på forebyggende sygdomsbekæmpelse, medicinsk diagnose,

sygepleje eller patientbehandling eller forvaltning af læge- og sundhedstjenester, og behandlingen sker af en fagperson med tavshedspligt. Derudover følger det af DBL § 7, stk. 4, at følsomme oplysninger kan behandles, hvis det er nødvendigt af hensyn til væsentlige samfundsinteresser. For andre organer end offentlige myndigheder skal der indhentes forudgående tilladelse fra Datatilsynet, når hjemlen til behandlingen er i DBL § 7, stk. 4. Derudover følger det af DBL § 7, stk. 5, at ministre efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om behandling af særlige kategorier af end de nævnte i stk. 1 – 4.

Det følger af DBL § 10, stk. 1, at følsomme oplysninger kan behandles, hvis det gøres for at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser som har væsentlig samfundsmæssig betydning og behandlingen er nødvendig for disse undersøgelser. Det følger endvidere af DBL § 10, stk. 2, at behandlinger omfattet af stk. 1 ikke må viderebehandles til et andet formål end det oprindelige. Ydermere følger det af DBL § 10, stk. 3 og 4, at videregivelse af oplysninger omfattet af stk. 1 og 2 kan kræve forudgående tilladelse fra Datatilsynet, som også kan fastsætte generelle vilkår for videregivelsen. Det følger endvidere af DBL § 10, stk. 5, at sundhedsministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om at behandlinger efter stk. 1 og 2 må viderebehandles til et andet formål end det oprindelige.

Det følger af DBL § 14, at følsomme oplysninger kan behandles efter reglerne i arkivlovgivningen.

Tyskland:

Tyskland har også valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår der må behandles personoplysninger af særlige kategorier. Det følger af BDSG § 22, stk. 1, at følsomme personoplysninger kan behandles af offentlige og private organer, hvis a) behandlingen sker på baggrund af socialretlige forpligtelser og specifikke rettigheder, b) behandlingen er nødvendigt med henblik på forebyggende medicin mv. jf. forordningens artikel 9, stk. 2, litra h, eller c) behandlingen er nødvendig af hensyn til samfundsinteresser på folkesundhedsområdet mv. jf. forordningens artikel 9, stk. 2, litra i. Ydermere kan følsomme personoplysninger behandles af offentlige organer, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til de nævnte væsentlige samfundsinteresser i BDSG § 22, stk. 1, nr. 2, litra a – d. Derudover følger det af BDSG § 22, stk. 2, at der ved behandlinger efter stk. 1 skal træffes passende og specifikke foranstaltninger for at sikre den registreredes interesser, som kan inkludere de nævnte foranstaltninger i BDSG § 22, stk. 2, nr. 1-10.

Det følger af BDSG § 27, stk. 1, at følsomme oplysninger kan behandles, hvis det gøres for at udføre videnskabelige eller historiske undersøgelser, som har væsentlig samfundsmæssig betydning og behandlingen er nødvendig for disse undersøgelser. Den dataansvarlige skal træffe passende og specifikke foranstaltninger for at sikre den registreredes interesser i overensstemmelse med BDSG § 22, stk. 2. Ydermere følger det af BDSG § 27, stk. 3, at udover de nævnte foranstaltninger i BDSG § 22, stk. 2, skal behandlinger efter stk. 1, anonymiseres så snart dette er muligt, så længe anonymiseringen ikke er imod den registreredes interesse.

Det følger af BDSG § 28, stk. 1, at følsomme oplysninger kan behandles, hvis det er nødvendigt til arkivformål i samfundets interesse. Den dataansvarlige skal træffe passende og specifikke foranstaltninger for at sikre den registreredes interesser i overensstemmelse med BDSG § 22, stk. 2

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 9, stk. 1, at de følsomme personoplysninger, som nævnt i stykket, ikke må behandles. Medlemslandene kan dog på baggrund af forordningens artikel 9, stk. 2, litra b, g, h, i, og j fastsætte nationale regler omkring de behandlingssituationer, hvor følsomme personoplysninger må behandles. Medlemslandenes råderum i forordningens artikel 9, stk. 2, litra a, er i modsætning til de før nævnte litraer en udvidelse af begrænsningen af stk. 1.

Danmark har gjort brug af forordningens artikel 9, stk. 2, litra b, g, h, og j, samt at give ministre mulighed for at fastsætte hjemmel til andre behandlingssituationer end de omtalte. Tyskland har gjort brug af forordningens artikel 9, stk. 2, litra b, g, h, i og j. Det fremgår af de enkelte litraer i forordningens artikel 9, stk. 2, hvor medlemslandene har et nationalt råderum, at medlemslande skal sikre at den nationale ret "... giver fornødne garantier for den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser."³². Det må derfor forstås sådan at dette er et krav for at medlemslandene kan give behandlingshjemmel på baggrund af forordningens artikel 9, stk. 2, litra b, g, h, i og j. Danmark har kun gjort dette ved behandlinger med hjemmel i DBL § 10, hvorimod Tyskland har sikret sig dette ved alle behandlingerne som nævnt i BDSG §§ 22, 27 og 28.

Det kan ikke på nuværende tidspunkt siges, hvorvidt Danmark overholder de nævnte krav i forordningens artikel 9, stk. 2. Under alle omstændigheder bliver den registreredes interesser ikke varetaget på samme niveauet i Danmark som i Tyskland, når personoplysninger bliver behandlet på baggrund af forordningens artikel 9, stk. 2. På baggrund af dette vurderes det at Tysklands implementering fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.3.5. Artikel 9, stk. 4 – Behandling af særlige kategorier af personoplysninger

"Medlemsstaterne kan opretholde eller indføre yderligere betingelser, herunder begrænsninger, for behandling af genetiske data, biometriske data eller helbredsoplysninger."

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at opretholde eller indføre yderligere betingelser, for behandling af genetiske data, biometriske data eller helbredsoplysninger.

---

³² Forordningen artikel 9, stk. 2, litra b

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at opretholde eller indføre yderlige betingelser, for behandling af genetiske data, biometriske data eller helbredsoplysninger.

2.3.6. Artikel 10 – Behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser

”Behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, må kun foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandling har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Ethvert omfattende register over straffedomme må kun føres under kontrol af en offentlig myndighed.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser må behandles. DBL § 8, stk. 3, giver hjemmel til at private også må behandle personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser, hvis der foreligger et samtykke fra den registrerede eller det er nødvendigt til varetagelse af berettiget interesse, og interessen klart overstiger hensynet til den registrerede. Det følger endvidere af DBL § 8, stk. 4, at der gives mulighed for at straffedomme og lovovertrædelser også må videregives, hvis videregivelsen sker til varetagelse af offentlige eller private interesser eller de ovenfor nævnte betingelser er opfyldt.

Tyskland:

Tyskland har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser må behandles.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 10, at det som udgangspunkt kun må være en offentlig myndighed, som behandler personoplysninger om straffedomme og lovovertrædelser. Medlemsstaterne har dog mulighed for at give hjemmel til at udvide dette til at kunne gælde andre end offentlige myndigheder.

Danmark har, ved at give private muligheden for at behandle personoplysninger om strafbare forhold, valgt en lempeligere tilgang end udgangspunktet er i forordningen. Tyskland har ikke valgt at gøre brug af artiklen og følger derfor forordningens udgangspunkt. På baggrund af dette vurderes det at Tysklands tilgang fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.3.7. Sammenfatning af kapitel 2

Tyskland blev vurderet til at have den implementering eller tilgang som fremmer tilliden bedst i alle af forordningens åbne bestemmelser som landene gjorde brug af. Samlet set var det Danmarks mangel på at fastsætte betingelser for viderebehandling og at sikre den registreredes rettigheder og interesser forordningens artikel 6, stk. 4 og artikel 9, stk. 2, litra a, b, g, h, i, j, som gjorde forskellen. Hvor det i de resterende åbne bestemmelser især var fordi Danmark havde valgt at implementere lempeligere end Tyskland. Tyskland er derfor det land, der har den implementering, som fremmer tilliden mest på baggrund af forordningens kapitel 2.

2.4. Kapitel 3 – Den registreredes rettigheder

Det følgende kapitel indeholder bestemmelser som har til formål at fastlægge den registreredes rettigheder og begrænsningerne til disse. Kapitlet indeholder artiklerne 12 – 23 hvor artikel 14, stk. 5, litra c og d, artikel 17, stk. 1, litra e, artikel 17, stk. 3, litra b, artikel 22, stk. 2, litra b og artikel 23, stk. 1 er bestemmelserne, hvor medlemslandene har et nationalt råderum.

2.4.1. Artikel 14, stk. 5, litra c og d – Oplysningspligt, hvis personoplysninger ikke er indsamlet hos den registrerede

”Stk. 1-4 finder ikke anvendelse, hvis og i det omfang:

c) indsamling eller videregivelse udtrykkelig er fastsat i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser, eller

d) personoplysningerne skal forblive fortrolige som følge af tavshedspligt i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, herunder lovbestemt tavshedspligt.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke den dataansvarliges oplysningspligt ved de nævnte undtagelser.

Tyskland:

Tyskland har valgt at bruge muligheden for at indskrænke den dataansvarliges oplysningspligt. Det følger af BDSG § 29, stk. 1, at den registreredes rettighed i henhold til forordningen artikel 14, stk. 1 til 4, ikke finder anvendelse, hvis opfyldelsen af oplysningspligten vil lede til brud på en tavshedspligt.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 14, stk. 1, at den dataansvarlige har en oplysningspligt, når denne har indsamlet personoplysninger fra andre kilder end den registrerede selv.

Tyskland har, ved at indskrænke den dataansvarliges oplysningspligt, valgt en lempeligere tilgang end Danmark, som ikke har valgt at gøre brug af artiklen. På baggrund af dette vurderes det at Danmarks tilgang fremmer tilliden mere end Tysklands.

2.4.2. Artikel 17, stk. 1, litra e – Ret til sletning (retten til at blive glemt)

”Den registrerede har ret til at få personoplysninger om sig selv slettet af den dataansvarlige uden unødigt forsinkelse, og den dataansvarlige har pligt til at slette personoplysninger uden unødigt forsinkelse, hvis et af følgende forhold gør sig gældende:

e) Personoplysningerne skal slettes for at overholde en retlig forpligtelse i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide den registreredes rettighed vedrørende retten til at blive glemt.

Tyskland

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide den registreredes rettighed vedrørende retten til at blive glemt.

2.4.3. Artikel 17, stk. 3, litra b – Ret til sletning (retten til at blive glemt)

”Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse, i det omfang denne behandling er nødvendig:

b) for at overholde en retlig forpligtelse, der kræver behandling i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, og som den dataansvarlige er underlagt, eller for at udføre en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt ”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke den registreredes rettighed vedrørende retten til at blive glemt ved den nævnte undtagelse.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke den registreredes rettighed vedrørende retten til at blive glemt ved den nævnte undtagelse.

2.4.4. Artikel 22, stk. 2, litra b – Automatiske individuelle afgørelser, herunder profilering

”Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis afgørelsen:

b) er hjemlet i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som også fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder samt legitime interesser eller”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke den registreredes rettighed vedrørende forbuddet mod at være genstand for en afgørelse, der alene er baseret på automatisk behandling.

Tyskland:

Tyskland har valgt at bruge muligheden for at indskrænke den registreredes rettighed vedrørende forbuddet mod at være genstand for en afgørelse, der alene er baseret på automatisk behandling. Det følger af BDSG § 37, stk. 1, at rettigheden i forordningens artikel 22, stk. 1 ikke gælder, hvis afgørelsen er gjort på baggrund af en forsikringskontrakt og 1) den registreredes anmodning er blevet opfyldt eller 2) dette vedrører en sundhedsforsikring. Det følger endvidere af BDSG § 37, stk. 2, at rettigheden i forordningens artikel 22, stk. 1 heller ikke gælder, hvis den automatiserede afgørelse er baseret på sundhedsoplysninger og de ti betingelser i BDSG § 22, stk. 2 er opfyldt.

Komparativt:

Det fremgår af forordningen artikel 22, stk. 1, at der er et forbud mod at være genstand for en afgørelse, hvis afgørelsen alene er baseret på en automatisk behandling.

Tyskland har, ved at vælge at gøre brug af forordningens artikel 22, stk. 2, litra b, valgt en mere lempelig tilgang end Danmark, som ikke har valgt at gøre brug af artiklen. På baggrund af dette vurderes det at Danmarks tilgang fremmer tilliden mere end Tysklands.

2.4.5. Artikel 23, stk. 1 – Begrænsninger

”EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige eller databehandleren er underlagt, kan ved lovgivningsmæssige foranstaltninger begrænse rækkevidden af de forpligtelser og rettigheder, der er omhandlet i artikel 12-22 og 34 samt artikel 5, for så vidt bestemmelserne heri svarer til rettighederne og forpligtelserne i artikel 12-22, når en sådan begrænsning respekterer det væsentligste indhold af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder og er en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund af hensyn til:

a) statens sikkerhed

b) forsvaret

c) den offentlige sikkerhed

d) forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed

e) andre vigtige målsætninger i forbindelse med beskyttelse af Unionens eller en medlemsstats generelle samfundsinteresser, navnlig Unionens eller en medlemsstats væsentlige økonomiske eller finansielle interesser, herunder valuta-, budget- og skatteinliggender, folkesundhed og social sikkerhed

f) beskyttelse af retsvæsenets uafhængighed og retssager

g) forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i forbindelse med brud på etiske regler for lovregulerede erhverv

h) kontrol-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, herunder opgaver af midlertidig karakter, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse i de tilfælde, der er omhandlet i litra a)-e) og g)

i) beskyttelse af den registrerede eller andres rettigheder og frihedsrettigheder

j) håndhævelse af civilretlige krav.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at begrænse den registreredes rettigheder og den dataansvarliges og databehandlerens forpligtelser. Det følger af DBL § 22, stk. 1 og 2, at oplysningspligten jf. forordningens artikel 13 og 14, retten til indsigt jf. forordningens artikel 15, underretningspligten ved brud på persondatasikkerheden jf. forordningens artikel 34, kan begrænses af hensyn til private interesser, herunder hensynet til den registrerede selv, samt offentlige interesser som nævnt i DBL § 22, stk. 2, nr. 1 – 10. Det følger endvidere af DBL § 22, stk. 3, at retten til indsigt kan begrænses, i samme omfang som efter reglerne i §§ 19-29 og 35 i Offentlighedsloven³³, om oplysning som den offentlige forvaltning behandler. Ydermere følger det af DBL § 22, stk. 6, at underretningspligten ved brud på persondatasikkerheden begrænses, hvis rettigheden vanskeliggør efterforskningen af strafbare forhold.

Det følger af DBL § 23, at oplysningspligten jf. forordningens artikel 13, stk. 3 og 14, stk. 4, kan begrænses, hvis personoplysninger af offentlige myndigheder viderebehandles til et andet formål

³³ Lov om offentlighed i forvaltningen (Offentlighedsloven), Lov nr. 606 af 12/06/2013

end det oprindelige formål og viderebehandlingen har hjemmel på baggrund af regler fastsat efter DBL § 5, stk. 3³⁴.

Tyskland:

Tyskland har også valgt at bruge muligheden for at begrænse den registreredes rettigheder og den dataansvarliges og databehandlerens forpligtelser. Det følger af BDSG § 29, stk. 1, at retten til indsigt jf. forordningens artikel 15, kan begrænses, hvis opfyldelsen af rettigheden vil lede til brud på en tavshedspligt. På samme vis bliver retten til at blive underrettet ved brud på persondatasikkerheden jf. forordningens artikel 34, begrænset.

Det følger af BDSG § 32, stk. 1, at oplysningspligten jf. forordningens artikel 13, stk. 3, kan begrænses, hvis en af betingelserne i BDSG § 32, stk. 1, nr. 1-5, er opfyldt. Det følger endvidere af BDSG § 32, stk. 2, at den dataansvarlige har visse forpligtelser ved at begrænse oplysningspligten i stk. 1. Dette indebærer blandt andet at træffe passende foranstaltninger for at beskytte den registreredes legitime interesse og at give en begrundelse for begrænsningen. Hvis omstændigheden for begrænsningen af oplysningspligten kun er midlertidig, skal den dataansvarlige opfylde oplysningspligten senest to uger efter omstændigheden er ophørt med at eksistere jf. BDSG 32, stk. 3.

Det følger af BDSG § 33, stk. 1, at oplysningspligten jf. forordningens artikel 14, stk. 1, 2 og 4, kan begrænses hvis en af betingelserne i BDSG § 33, stk. 1, nr. 1 eller 2, er opfyldt. Det følger endvidere af BDSG § 33, stk. 2, at den dataansvarlige har visse forpligtelse ved at begrænse oplysningspligten i stk. 1, på samme vis som nævnt ovenfor.

Det følger af BDSG § 34, stk. 1, at retten til indsigt jf. forordningens artikel 15, kan begrænses på samme vis som efter BDSG § 33, stk. 1, nr. 1 og 2, samt hvis personoplysningerne a) kun blev indsamlet på baggrund af en lovmæssig eller lovbestemt bestemmelse eller b) kun har til formål at bruges til at overvåge databeskyttelse eller til at beskytte personoplysninger. Det følger endvidere af BDSG § 34, stk. 2, at den dataansvarlige er forpligtet til at give den registrerede begrundelse for begrænsningen, hvis dette ikke underminere årsagen til begrænsningen.

Det følger af BDSG § 35, at retten til at blive glemt jf. forordningens artikel 17, kan begrænses, hvis det ikke ville være muligt eller ville kræve uforholdsmæssig stor indsats for den dataansvarlige. Hvis retten til at blive glemt bliver begrænset skal reglerne om i forordningens artikel 18, følges.

Det følger af BDSG § 36, at indsigelsesretten jf. forordningens artikel 21 kan begrænses når offentlige myndigheder laver en behandling af personoplysninger som er i offentlig interesse og dette overstiger den registreredes interesse eller når behandlingen er krævet i anden lovgivning.

---

³⁴ Se afsnit "2.3.2. Artikel 6, stk. 4 – Lovlig behandling" for beskrivelse af DBL § 5, stk. 3

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 23, stk. 1, at medlemslandene har mulighed for at fastsætte begrænsninger til alle den registreredes rettigheder og den dataansvarliges forpligtelser, som er forordningens kapitel 3 samt artikel 34. For at medlemslandene kan foretage denne begrænsning skal medlemslandene kunne forsvare dette på baggrund af de nævnte hensyn i forordningens artikel 23, stk. 1, litra a-j. Ydermere skal medlemslandene sørge for at de nationale regler vedrørende begrænsningerne også indeholder information om begrænsningernes omfang mm. der hvor det er relevant jf. forordningens artikel 23, stk. 2.

Danmark og Tyskland har begge valgt at begrænse den registreredes rettigheder vedrørende oplysningspligten jf. forordningens artikel 13 og 14, retten til indsigt jf. forordningens artikel 15, underretningspligten ved brud på persondatasikkerheden jf. forordningens artikel 34. Tyskland har taget skridtet videre ved også at begrænse retten til at blive glemt jf. forordningens artikel 17 og indsigelsesretten jf. forordningens artikel 21.

Den store forskel imellem de to landes tilgange til implementeringen af forordningens artikel 23, stk. 1, ligger dog i omfanget og klarheden omkring begrænsningerne. Danmark har for det første ikke vedtaget nogle bestemmelser omkring omfanget af begrænsningerne, som det opfordres til i forordningens artikel 23, stk. 2. Tyskland er derimod gået i detaljer om, i hvilket omfang begrænsningen gælder og hvilke forpligtelser den dataansvarlige bliver pålagt, når denne begrænser den registreredes rettigheder. For det andet har Danmark i DBL § 22, stk. 2, henvist til alle de nævnte hensyn i forordningens artikel 23, stk. 1, litra a-j, når det skal afgøres, hvorvidt en rettighed kan begrænses på baggrund af offentlige interesser. Hvorimod Tyskland igen er gået i detaljer om præcist, hvilke betingelser som skal være opfyldt for at begrænsningen kan ske. På baggrund af dette vurderes det at Tysklands implementering fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.4.6. Sammenfatning af kapitel 3

De åbne bestemmelser i Forordningen kapitel 3 omhandler alle undtagen artikel 17, stk. 1, litra e, begrænsninger af den registreredes rettigheder ved behandlinger af personoplysninger. Samlet set for forordningens kapitel 3 er det Tyskland, som har gjort brug af flest åbne bestemmelser. Den mest betydelige åbne bestemmelse i kapitlet er forordningens artikel 23, stk. 1, da medlemslandene har mulighed for at begrænse samtlige af den registreredes rettigheder med henvisning til denne bestemmelse. Her er det også Tyskland, som har begrænset flest af den registreredes rettigheder. En begrænsning af den registreredes rettigheder kan dog begrundes i flere legitime hensyn for, at rettighederne ikke skader resten af samfundets funktionsmåde. Den registrerede må derfor forvente en vis begrænsning af dennes rettigheder og det afgørende for tilliden må derfor være begrænsningens omfang og hvordan den registreredes interesser bliver varetaget efter begrænsningen. Dette har Danmark ikke sørget for at klarlægge, hvorimod Tyskland har gået i detaljer omkring dette som nævnt i afsnittene ovenfor. Så selvom Tyskland

sammenlagt har begrænset flere rettigheder for den registrerede, vurderes det at Tysklands implementering fremmer tilliden mest på baggrund af forordningens kapitel 3.

2.5. Kapitel 4 – Dataansvarlig og databehandler

Det følgende kapitel indeholder bestemmelser som har til formål at fastlægge den dataansvarliges og databehandlerens forpligtelser. Kapitlet indeholder artiklerne 24 – 43 hvor artikel 26, stk. 1, artikel 28, stk. 3, litra og g, artikel 28, stk. 4, artikel 29, artikel 32, stk. 4, artikel 35, stk. 10, artikel 36, stk. 5, artikel 37, stk. 4, artikel 38, stk. 5 og artikel 43, stk. 1 er bestemmelserne hvor medlemslandene har et nationalt råderum.

2.5.1. Artikel 26, stk. 1 – Fælles dataansvarlige

”Hvis to eller flere dataansvarlige i fællesskab fastlægger formålene med og hjælpemidlerne til behandling, er de fælles dataansvarlige. De fastlægger på en gennemsigtig måde deres respektive ansvar for overholdelse af forpligtelserne i henhold til denne forordning, navnlig hvad angår udøvelse af den registreredes rettigheder og deres respektive forpligtelser til at fremlægge de oplysninger, der er omhandlet i artikel 13 og 14, ved hjælp af en ordning mellem dem, medmindre og i det omfang de dataansvarliges respektive ansvar er fastlagt i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som de dataansvarlige er underlagt. I ordningen kan der udpeges et kontaktpunkt for registrerede.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at præcisere fordelingen af ansvaret mellem to eller flere dataansvarlige.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at præcisere fordelingen af ansvaret mellem to eller flere dataansvarlige.

2.5.2. Artikel 28, stk. 3 – Databehandler

”En databehandlers behandling skal være reguleret af en kontrakt eller et andet retligt dokument i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, der er bindende for databehandleren med hensyn til den dataansvarlige, og der fastsætter genstanden for og varigheden af behandlingen, behandlingens karakter og formål, typen af personoplysninger og kategorierne af registrerede samt den dataansvarliges forpligtelser og rettigheder. Denne kontrakt eller dette andet retlige dokument fastsætter navnlig, at databehandleren:

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide reguleringen af databehandlerens behandling igennem et andet retligt dokument end en kontrakt.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide reguleringen af databehandlerens behandling igennem et andet retligt dokument end en kontrakt.

2.5.3. Artikel 28, stk. 3, litra a – Databehandler

a) kun må behandle personoplysninger efter dokumenteret instruks fra den dataansvarlige, herunder for så vidt angår overførsel af personoplysninger til et tredjeland eller en international organisation, medmindre det kræves i henhold til EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som databehandleren er underlagt; i så fald underretter databehandleren den dataansvarlige om dette retlige krav inden behandling, medmindre den pågældende ret forbyder en sådan underretning af hensyn til vigtige samfundsmæssige interesser

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår en databehandler må behandle personoplysninger.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår en databehandler må behandle personoplysninger.

2.5.4. Artikel 28, stk. 3, litra g – Databehandler

g) efter den dataansvarliges valg sletter eller tilbageleverer alle personoplysninger til den dataansvarlige, efter at tjenesterne vedrørende behandling er ophørt, og sletter eksisterende kopier, medmindre EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret foreskriver opbevaring af personoplysningerne”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at præcisere situationer, hvor databehandleren ikke skal følge den dataansvarliges instrukser omkring sletning eller tilbagelevering af alle personoplysninger.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at præcisere situationer, hvor databehandleren ikke skal følge den dataansvarliges instrukser omkring sletning eller tilbagelevering af alle personoplysninger.

2.5.5. Artikel 28, stk. 4 – Databehandler

”Gør en databehandler brug af en anden databehandler i forbindelse med udførelse af specifikke behandlingsaktiviteter på vegne af den dataansvarlige, pålægges denne anden databehandler de samme databeskyttelsesforpligtelser som dem, der er fastsat i kontrakten eller et andet retligt dokument mellem den dataansvarlige og databehandleren som omhandlet i stk. 3, gennem en kontrakt eller et andet retligt dokument i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, hvorved der navnlig stilles de fornødne garantier for, at de vil gennemføre de passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger på en sådan måde, at behandlingen opfylder kravene i denne forordning. Hvis denne anden databehandler ikke opfylder sine databeskyttelsesforpligtelser, forbliver den oprindelige databehandler fuldt ansvarlig over for den dataansvarlige for opfyldelsen af denne anden databehandlers forpligtelser.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide reguleringen af underdatabehandlers behandling igennem et andet retligt dokument end en kontrakt.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide reguleringen af underdatabehandlers behandling igennem et andet retligt dokument end en kontrakt.

2.5.6. Artikel 29 – Behandling, der udføres for den dataansvarlige eller databehandleren

”Databehandleren og enhver, der udfører arbejde for den dataansvarlige eller databehandleren, og som har adgang til personoplysninger, behandler kun disse oplysninger efter instruks fra den dataansvarlige, medmindre det kræves i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår en databehandler eller den dataansvarlige og databehandlerens ansatte må behandle personoplysninger.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår en databehandler eller den dataansvarlige og databehandlerens ansatte må behandle personoplysninger.

2.5.7. Artikel 32, stk. 4 – Behandlingssikkerhed

”Den dataansvarlige og databehandleren tager skridt til at sikre, at enhver fysisk person, der udfører arbejde for den dataansvarlige eller databehandleren, og som får adgang til personoplysninger, kun behandler disse efter instruks fra den dataansvarlige, medmindre behandling kræves i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår den dataansvarlige og databehandlerens ansatte må behandle personoplysninger.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår den dataansvarlige og databehandlerens ansatte må behandle personoplysninger.

2.5.8. Artikel 35, stk. 10 – Konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse

”Hvis behandling i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c) eller e), har et retsgrundlag i EU-retten eller i den medlemsstats nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og denne ret regulerer den eller de pågældende specifikke behandlingsaktiviteter, og der allerede er foretaget en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse som led i en generel konsekvensanalyse i forbindelse med vedtagelsen af dette retsgrundlag, finder stk. 1-7 ikke anvendelse, medmindre medlemsstaterne anser det for nødvendigt at foretage en sådan analyse inden behandlingsaktiviteter.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår der skal udarbejdes en konsekvensanalyse.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår der skal udarbejdes en konsekvensanalyse.

2.5.9. Artikel 36, stk. 5 – Forudgående høring

”Uanset stk. 1 kan det i medlemsstaternes nationale ret kræves, at dataansvarlige hører og opnår forudgående tilladelse fra tilsynsmyndigheden i forbindelse med en dataansvarligs behandling under udførelsen af en opgave i samfundets interesse, herunder behandling i forbindelse med social sikring og folkesundhed.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at fastsætte, hvornår en dataansvarlige skal høre og opnå forudgående tilladelse fra tilsynsmyndigheden inden denne påbegynder en behandling, som er i samfundets interesse. DBL § 26, stk. 1, oplister de typer af behandlinger, hvor den dataansvarlige skal høre og indhente tilladelse fra Datatilsynet. Dette gælder når 1) behandlingen af oplysningerne sker med henblik på at advare andre mod forretningsforbindelser med eller ansættelsesforhold til en registreret, 2) behandlingen sker med henblik på erhvervsmæssig videregivelse af oplysninger til bedømmelse af økonomisk soliditet og kreditværdighed eller, 3) behandlingen udelukkende finder sted med henblik på at føre retsinformationssystemer. Det følger af DBL § 26, stk. 2 og 3, at Justitsministeren bliver givet beføjelse til både at fastsætte undtagelser for de nævnte behandlinger i stk. 1 samt at kunne fastsætte at andre behandlinger end dem som er nævnt i stk. 1, kræver en forudgående tilladelse fra Datatilsynet. Ydermere følger det af DBL § 26, stk. 4, at Datatilsynet kan kræve at behandlinger efter stk. 1 og 3 opfylder bestemte vilkår.

Tyskland:

Tyskland har ikke valgt at bruge muligheden for at fastsætte, hvornår en dataansvarlige skal høre og opnå forudgående tilladelse fra tilsynsmyndigheden inden denne påbegynder en behandling, som er i samfundets interesse.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 36, stk. 1, at der skal ske forudgående høring af tilsynsmyndigheden, hvis en konsekvensanalyse har vist, at behandlingen vil medføre en høj risiko i mangel af foranstaltninger. Medlemslandene kan dog kræve, at visse behandlingsaktiviteter altid kræver en forudgående høring af tilsynsmyndigheden, hvis behandlingen er i samfundets interesse jf. forordningen artikel 36, stk. 5.

Danmark har ved at vælge at gøre brug af forordningens artikel 36, stk. 5, valgt en mere restriktiv tilgang end Tyskland, som ikke har valgt at gøre brug af artiklen. De behandlinger som nævnes i DBL § 26, stk. 1, kan medføre store konsekvenser for den registrerede, hvis der ikke er tilstrækkelig behandlingssikkerhed. Ved at kræve en forudgående tilladelse til disse behandlinger har tilsynsmyndigheden mulighed for at sikre, at der ikke er nogen overhængende fare ved behandlingen. På baggrund af dette vurderes det at Danmarks implementering fremmer tilliden mere end Tysklands.

2.5.10. Artikel 37, stk. 4 – Udpegelse af en databeskyttelsesrådgiver

”I andre tilfælde end de i stk. 1 omhandlede kan eller, når det kræves i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, skal den dataansvarlige eller databehandleren eller sammenslutninger og andre organer, som repræsenterer kategorier af dataansvarlige eller databehandlere, udpege en databeskyttelsesrådgiver. Databeskyttelsesrådgiveren kan handle på vegne af sådanne sammenslutninger og andre organer, som repræsenterer dataansvarlige eller databehandlere.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide kravet til, hvornår en databeskyttelsesrådgiver skal udpeges.

Tyskland:

Tyskland har valgt at bruge muligheden for at udvide kravet til, hvornår en databeskyttelsesrådgiver skal udpeges. Det følger af BDSG 38, stk. 1, at der skal udpeges en databeskyttelsesrådgiver hvis 1) virksomheden har 10 eller flere ansatte som behandler personoplysninger, 2) virksomheden laver en behandling som kræver en konsekvensanalyse efter artikel 35, eller 3) virksomhedens hovedaktivitet inkludere behandling af personoplysninger med henblik på overførsel, anonymiseret overførsel eller med henblik på markeds- eller meningsundersøgelser.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 37, stk. 1, at der altid skal udpeges en databeskyttelsesrådgiver, når a) offentlige myndigheder foretager behandlinger, b) privates kerneaktiviteter består af databehandling, der i stort omfang indebærer overvågning af registrerede, eller c) privates kerneaktiviteter består af databehandling, der i stort omfang indebærer følsomme personoplysninger ifølge forordningens artikel 9 og 10. Medlemslandene kan dog også kræve at en databeskyttelsesrådgiver skal udpeges i andre situationer end af stk. 1, jf. artikel 37, stk. 4.

Danmark har ikke valgt at gøre brug af artiklen og en databeskyttelsesrådgiver skal derfor kun udpeges i de situationer som forordningen tilskriver. Tyskland har derimod valgt en mere restriktiv tilgang ved at udvide udpegningen af databeskyttelsesrådgiveren til også at omfatte de situationer som er nævnt i BDSG § 38, stk. 1. Databeskyttelsesrådgiverens opgave er at sikre, at reglerne om databeskyttelse i forordningen og national ret bliver overholdt. Det vil derfor altid være en fordel for den registrerede, at organet, som behandler dennes personoplysninger, har en databeskyttelsesrådgiver tilknyttet. På baggrund af dette vurderes det at Tysklands implementering fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.5.11. Artikel 38, stk. 5 – Databeskyttelsesrådgiverens stilling

”Databeskyttelsesrådgiveren er underlagt tavshedspligt eller fortrolighed vedrørende udførelsen af sine opgaver i overensstemmelse med EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at underlægge databeskyttelsesrådgiveren en tavshedspligt eller fortrolighed. DBL § 24, pålægger databeskyttelsesrådgivere, som er udpeget efter forordningens artikel 37, stk. 1, litra b og c, en tavshedspligt.

Tyskland:

Tyskland har også valgt at bruge muligheden for at underlægge databeskyttelsesrådgiveren en tavshedspligt eller fortrolighed. Det følger af BDSG § 6, stk. 5, at tavshedspligten gælder informationer om den registreredes identitet og omstændigheder som gør det muligt at identificere den registrerede. Ydermere følger det af BDSG § 6, stk. 6, at databeskyttelsesrådgiveren også har en tavshedspligt omkring informationer, som er underlagt en anden offentlig persons tavshedspligt.

Komparativt:

Danmark og Tyskland har begge valgt at databeskyttelsesrådgiveren skal pålægges en tavshedspligt vedrørende de opgaver som denne foretager. Danmark har valgt en mere restriktiv tilgang end Tyskland, da tavshedspligten gælder alle oplysninger som databeskyttelsesrådgiveren bliver bekendt med. Tyskland har dog valgt at tavshedspligten også gælder for andre offentlige personers tavshedspligt som databeskyttelsesrådgiveren bliver bekendt med. Alligevel bliver det vurderet, at det er Danmarks tilgang som fremmer tilliden bedst.

2.5.12. Artikel 43, stk. 1 – Certificeringsorganer

”Uden at dette berører den kompetente tilsynsmyndigheds opgaver og beføjelser i henhold til artikel 57 og 58, udsteder og forlænger certificeringsorganer, der har et passende ekspertiseniveau for så vidt angår databeskyttelse, certificering, efter at have underrettet tilsynsmyndigheden for at gøre det muligt for den at udøve sine beføjelser i henhold til artikel 58, stk. 2, litra h), hvis det er nødvendigt. Medlemsstaterne sikrer, at disse certificeringsorganer akkrediteres af en eller begge af følgende:

a) den tilsynsmyndighed, der er kompetent i henhold til artikel 55 eller 56

b) det nationale akkrediteringsorgan, som er udpeget i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 i overensstemmelse med EN-ISO/IEC 17065/2012 og med de supplerende krav, der er fastsat af den tilsynsmyndighed, som er kompetent i henhold til artikel 55 eller 56.”

Danmark:

Danmark har valgt at både Datatilsynet og det nationale akkrediteringsorgan skal stå for at akkreditere certificeringsorganerne jf. DBL § 25.

Tyskland:

Tyskland har valgt at både den Føderale Kommissær og tilsynsmyndigheden i den enkelte delstat skal stå for at akkreditere certificeringsorganerne jf. BDSG § 39.

Komparativt:

Danmark har valgt at både den danske tilsynsmyndighed, Datatilsynet, og det nationale akkrediteringsorgan skal have bemyndigelse til at kunne akkreditere certificeringsorganerne. Tyskland har derimod valgt at det kun er tilsynsmyndighederne i Tyskland der skal stå for akkrediteringen.

Selvom Danmark og Tyskland har valgt to forskellige fremgangsmåder for forordningens artikel 43, stk. 1, er der ikke en af tilgangene som fremmer tilliden mere end den anden. Det vigtigste er at medlemslandene sørger for at akkrediteringsorganerne er kompetente nok til at vurdere certificeringsorganerne.

2.5.13. Sammenfatning af kapitel 4

Danmark og Tyskland har kun gjort brug af få af de åbne bestemmelser i forordningens kapitel 4. Dette er artikel 36, stk. 5, artikel 37, stk. 4, artikel 38, stk. 5 og artikel 43, stk. 1. Danmark valgte samlet set at tage en mere restriktiv tilgang end Tyskland til disse bestemmelser. Danmark er derfor det land, som har den implementering, der fremmer tilliden mest på baggrund af forordningens kapitel 4.

2.6. Kapitel 5 – Overførsler af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer

Det følgende kapitel indeholder bestemmelser, som har til formål at regulere overførsler af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer. Kapitlet indeholder artiklerne 44 – 50, hvor artikel 49, stk. 1, litra d og g og artikel 49, stk. 5 er bestemmelserne, hvor medlemslandene har et nationalt råderum.

2.6.1. Artikel 49, stk. 1, litra d og g, jf. artikel 49, stk. 4 – Undtagelser i særlige situationer

”I mangel af en afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet i henhold til artikel 45, stk. 3, eller fornødne garantier i henhold til artikel 46, herunder bindende virksomhedsregler, må en overførsel eller flere overførsler af personoplysninger til et tredjeland eller en international organisation kun finde sted på en af følgende betingelser:

d) overførslen er nødvendig af hensyn til vigtige samfundsinteresser

g) overførslen finder sted fra et register, der ifølge EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret er beregnet til at informere offentligheden, og som er tilgængeligt for offentligheden generelt eller for personer, der kan godtgøre at have en legitim interesse heri, men kun i det omfang de ved EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret fastsatte betingelser for offentlig tilgængelighed er opfyldt i det specifikke tilfælde

4. De samfundsinteresser, der er omhandlet i stk. 1, første afsnit, litra d), skal være anerkendt i EU-retten eller retten i den medlemsstat, som den dataansvarlige er underlagt.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår personoplysninger må overføres til et tredjeland eller en international organisation.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår personoplysninger må overføres til et tredjeland eller en international organisation.

2.6.2. Artikel 49, stk. 5 – Undtagelser i særlige situationer

”Hvis der ikke er vedtaget en afgørelse om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet, kan EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret af hensyn til vigtige samfundsinteresser udtrykkelig fastsætte grænser for overførsel af særlige kategorier af oplysninger til et tredjeland eller en international organisation. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at indskrænke overførsler af særlige kategorier af oplysninger til et tredjeland på baggrund af vigtige samfundsinteresser. DBL § 31, giver Datatilsynet bemyndigelse til at forbyde, begrænse eller suspendere overførsler af de personoplysninger, som er omfattet af forordningens artikel 9, stk. 1, til et tredjeland eller en international organisation.

Tyskland:

Tyskland har ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke overførsler af særlige kategorier af oplysninger til et tredjeland på baggrund af vigtige samfundsinteresser.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 49, stk. 5, at medlemslandene gives mulighed for at begrænse overførsler af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer, som ikke har hjemmel i forordningens artikel 45. Dette gælder kun særlige kategorier af oplysninger i medfør af forordningens artikel 9, stk. 1.

Danmark har ved at vælge at gøre brug af forordningens artikel 49, stk. 5, valgt en mere restriktiv tilgang end Tyskland, som ikke har valgt at gøre brug af artiklen. På baggrund af dette vurderes det at Danmarks tilgang fremmer tilliden mere end Tysklands.

2.6.3. Sammenfatning af Kapitel 5

Forordningens kapitel 5 indeholder kun to åbne bestemmelser. Danmark er den eneste af de to lande, som har gjort brug kapitlets åbne bestemmelser. Heri valgte Danmark at tage en mere restriktiv tilgang end Tyskland. Danmark er derfor det land som har den implementering, som fremmer tilliden mest på baggrund af forordningens kapitel 5.

2.7. Kapitel 6 – Uafhængige tilsynsmyndigheder

Det følgende kapitel indeholder bestemmelser, som har til formål at sikre tilsynsmyndighedernes oprettelse og funktion. Kapitlet indeholder artiklerne 51 - 59 hvor artikel 51, stk. 1 og 3, artikel 52, stk. 4, 5 og 6, artikel 53, stk. 1 og 3 og artikel 54, stk. 1 og 2, er bestemmelserne hvor medlemslandene har et nationalt råderum.

2.7.1. Artikel 51, stk. 1 – Tilsynsmyndighed

”Hver medlemsstat sikrer, at en eller flere uafhængige offentlige myndigheder er ansvarlige for at føre tilsyn med anvendelsen af denne forordning, for at beskytte fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder i forbindelse med behandling og for at lette fri udveksling af personoplysninger i Unionen (»tilsynsmyndighed«).”

Danmark:

Danmark har valgt at Datatilsynet og Domstolsstyrelsen skal stå for at sikre at forordningen og DBL bliver overholdt. Datatilsynet skal sikre den generelle overholdelse af forordningen og DBL samt dansk særlovgivning, som er fastsat efter forordningen jf. DBL § 27, stk. 1. Domstolsstyrelsen skal sikre domstolenes overholdelse af forordningen, når disse ikke handler i deres egenskab af domstol jf. DBL 37, stk. 1.

Tyskland:

Tyskland har valgt at der skal være to overordnet tilsynsmyndigheder, som skal stå for at sikre forordningen og BDSG's overholdelse. Det følger af BDSG §§ 8, stk. 1 og 9, stk. 1, at forbundskommissæren har kompetencen til at føre tilsyn med offentlige organers behandling af personoplysninger. Dernæst følger det af BDSG § 40, stk. 1, at de enkelte delstaters tilsynsmyndigheder har kompetencen til at føre tilsyn med private organers behandling af personoplysninger.

Komparativt:

Selvom Tyskland har valgt at de offentlige myndigheder og de private organer skal have hver deres tilsynsmyndighed, hvor Danmark har en tilsynsmyndigheder samlet for de offentlige og private organer, vurderes det ikke at en af implementeringerne fremmer tilliden mere end den anden. Det vigtigste er at medlemslandene sørger for at der eksisterer en tilsynsmyndighed, som sikrer at reglerne for databeskyttelse bliver overholdt.

2.7.2. Artikel 51, stk. 3 – Tilsynsmyndighed

”Hvis der er mere end én tilsynsmyndighed i en medlemsstat, udpeger den pågældende medlemsstat en tilsynsmyndighed, der skal repræsentere disse myndigheder i Databeskyttelsesrådet, og fastsætter en mekanisme, som sikrer, at de andre myndigheder overholder reglerne vedrørende den sammenhængsmekanisme, der er omhandlet i artikel 63.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at udpege, hvilken national tilsynsmyndighed, som skal repræsentere disse myndigheder i Databeskyttelsesrådet. Det følger af DBL § 27, stk. 9, at Datatilsynet er udpeget som den repræsenterende tilsynsmyndighed.

Tyskland:

Tyskland har valgt at bruge muligheden for at udpege, hvilken national tilsynsmyndighed, som skal repræsentere disse myndigheder i Databeskyttelsesrådet. Det følger af BDSG § 17, stk. 1, at forbundskommisæren skal repræsentere Tyskland i Databeskyttelsesrådet. Derudover følger det af BDSG § 17, stk. 2, at der skal udnævnes en stedfortræder for forbundskommisæren, som skal kunne repræsentere Tyskland i Databeskyttelsesrådet, hvis det emne, som bliver omhandlet alene ligger indenfor stedfortræderens kompetenceområde. Det er en af lederne i delstaternes tilsynsmyndigheder, som udnævnes af forbundsrådet som stedfortræderen.

Komparativt:

Tyskland har valgt at repræsentanten for delstaternes tilsynsmyndigheder kan repræsentere Tyskland i Databeskyttelsesrådet i stedet for forbundskommisæren. Dette er dog alene et udtryk for at Tyskland er opbygget af 16 delstater som, hver har deres egen tilsynsmyndighed. Dermed vurderes det ikke at en af implementeringerne fremmer tilliden mere end den anden.

2.7.3. Artikel 52, stk. 4 – Uafhængighed

”Hver medlemsstat sikrer, at den enkelte tilsynsmyndighed råder over de nødvendige menneskelige, tekniske og finansielle ressourcer samt lokaler og infrastruktur til effektivt at kunne udføre sine opgaver og udøve sine beføjelser, herunder opgaver og beføjelser vedrørende gensidig bistand samt samarbejde med og deltagelse i Databeskyttelsesrådet.”

Danmark:

Danmark har ikke præciseret, hvordan de sikrer at tilsynsmyndigheden råder over nødvendige menneskelige, tekniske og finansielle ressourcer samt lokaler og infrastruktur.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke præciseret, hvordan de sikrer at tilsynsmyndigheden råder over nødvendige menneskelige, tekniske og finansielle ressourcer samt lokaler og infrastruktur.

2.7.4. Artikel 52, stk. 5 – Uafhængighed

”Hver medlemsstat sikrer, at den enkelte tilsynsmyndighed vælger og råder over sit eget personale, der alene er under ledelse af medlemmet eller medlemmerne af den pågældende tilsynsmyndighed.”

Danmark:

Danmark har ikke præciseret, hvordan de sikrer at tilsynsmyndigheden vælger og råder over deres eget personale.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke præciseret, hvordan de sikrer at tilsynsmyndigheden vælger og råder over deres eget personale.

2.7.5. Artikel 52, stk. 6 – Uafhængighed

”Hver medlemsstat sikrer, at den enkelte tilsynsmyndighed er underlagt finansiel kontrol, som ikke påvirker dens uafhængighed, og at den fører særskilte, offentlige årsbudgetter, der kan være en del af det samlede statsbudget eller nationale budget.”

Danmark:

Danmark har ikke præciseret, hvordan de sikrer at tilsynsmyndighederne kan være uafhængige på baggrund af en finansiel kontrol.

Tyskland:

Tyskland har præciseret, hvordan de sikrer at tilsynsmyndigheden kan være uafhængig på baggrund af en finansiel kontrol. Det følger af BDSG § 10, stk. 2, at forbundskommisæreren skal være underlagt revision af “Bundesrechnungshof” som er den overordnet revisionsmyndighed i Tyskland. Det er et krav, at det ikke har betydning for den Føderale Kommisærers uafhængighed.

Komparativt:

Danmarks manglende præcisering af forordningens artikel 52, stk. 6, i DBL gør at det vurderes at Tysklands implementering fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.7.6. Artikel 53, stk. 1 – Generelle betingelser for medlemmer af en tilsynsmyndighed

”Medlemsstaterne sikrer, at hvert medlem af en tilsynsmyndighed udnævnes efter en gennemsigtig procedure af:

- *deres parlament*
- *deres regering*
- *deres statschef, eller*
- *et uafhængigt organ, der i henhold til medlemsstaternes nationale ret har fået overdraget ansvaret for udnævnelsen.”*

Danmark:

Danmark har præciseret, hvilke enheder, som skal stå for udnævnelsen af tilsynsmyndighedens medlemmer. Det følger af Databeskyttelsesloven § 27, stk. 3, at Justitsministeren nedsætter Datarådet og udnævner formanden og 5 ud af de 7 andre medlemmer. Erhvervsministeren og ministeren for offentlig innovation udnævner hver 1 af de sidste 2 andre medlemmer. Stedfortræderne for medlemmerne af Datarådet bliver udnævnt på samme vis som nævnt ovenfor.

Tyskland:

Tyskland har præciseret, hvilke enheder, som skal stå for udnævnelsen af tilsynsmyndighedens formand. Det følger af BDSG 11, stk. 1, at forbundsregeringen starter processen til at udnævne forbundskommisæren. Det er forbundspræsidenten i Forbundsdagen som udnævner forbundskommisæren.

Komparativt:

Selvom Danmark og Tyskland har valgt to forskellige fremgangsmåder for udnævnelsen af deres tilsynsmyndigheders medlemmer, er der ikke en af implementeringerne som fremmer tilliden mere end den anden.

2.7.7. Artikel 53, stk. 3 – Generelle betingelser for medlemmer af en tilsynsmyndighed

”Et medlems hverv ophører ved udløbet af embedsperioden, ved frivillig fratrædelse eller ved obligatorisk fratrædelse i overensstemmelse med den pågældende medlemsstats nationale ret.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår tilsynsmyndighedernes medlemmer skal fratræde hvervet.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide, hvornår tilsynsmyndighedernes medlemmer skal fratræde hvervet.

2.7.8. Artikel 54, stk. 1 – Regler om oprettelse af en tilsynsmyndighed

”Hver medlemsstat fastsætter ved lov alle af følgende:

a) den enkelte tilsynsmyndigheds oprettelse

b) de nødvendige kvalifikationer og udvælgelseskriterier, der skal være opfyldt for at kunne blive udnævnt til medlem af den enkelte tilsynsmyndighed

c) reglerne og procedurerne for udnævnelse af medlemmet eller medlemmerne af den enkelte tilsynsmyndighed

d) embedsperioden for medlemmet eller medlemmerne af den enkelte tilsynsmyndighed på mindst fire år, med undtagelse af den første udnævnelse efter den 24. maj 2016, som kan være af kortere varighed, hvis det er nødvendigt for at beskytte den pågældende tilsynsmyndigheds uafhængighed ved hjælp af en forskudt udnævnelsesprocedure

e) om og i bekræftende fald for hvor mange embedsperioder medlemmet eller medlemmerne af den enkelte tilsynsmyndighed kan genudnævnes

f) betingelserne vedrørende forpligtelser for den enkelte tilsynsmyndigheds medlem eller medlemmer og personale, forbud mod handlinger, hverv og fordele, der er uforenelige hermed, under og efter embedsperioden, og regler for arbejdsophør.”

Danmark:

DBL §§ 27, stk. 1 og 37, stk. 1, fastsætter at Datatilsynet og Domstolsstyrelsen er tilsynsmyndighederne i Danmark. DBL § 27, stk. 5, fastsætter at det er et krav for alle som arbejder for Datatilsynet, at de kan sikkerhedsgodkendes og at de har denne sikkerhedsgodkendelsen under hele perioden.

DBL § 27, stk. 3, fastsætter procedurerne for udnævnelsen af medlemmerne i Datarådet³⁵ og at Datarådets medarbejdere har en embedsperiode på fire år og at disse kan genudnævnes to gange. DBL § 27, stk. 8, fastsætter at alle som arbejder for Datatilsynet kun må have bibeskæftigelser, hvis disse ikke giver interessekonflikter.

Tyskland:

BDSG §§ 8, stk. 1 og 40, stk. 1, fastsætter at Forbundskommissæren og delstaternes tilsynsmyndigheder er tilsynsmyndighederne i Tyskland. BDSG § 11, stk. 1, fastsætter at Forbundskommissæren minimum skal være 35 år, have kvalifikationer, erfaring og færdighederne til at sikrer, at reglerne i forordningen og BDSG bliver overholdt. Derudover fastsætter BDSG § 11, stk. 1, procedurerne for udnævnelsen af Forbundskommissæren³⁶. Ydermere følger det af § 11, stk. 2, at Forbundskommissæren skal sværge følgende ed foran Forbundspræsidenten for at blive udpeget *”Ich schwöre, dass ich meine Kraft dem Wohle des deutschen Volkes widmen, seinen Nutzen mehren, Schaden von ihm wenden, das Grundgesetz und die Gesetze des Bundes wahren und verteidigen, meine Pflichten gewissenhaft erfüllen und Gerechtigkeit gegen jedermann üben werde. So wahr mir Gott helfe”*. BDSG § 11, stk. 3, fastsætter at Forbundskommissæren har en embedsperiode på fem år og at denne kan genudnævnes én gang.

BDSG § 12, stk. 2, fastsætter at hvis et arbejdsophør er sket på baggrund af embedsperiodens udløb, skal Forbundskommissæren på anmodning fra Forbundspræsidenten fortsætte sit arbejde i op til seks måneder efter embedsperiodens udløb. Ydermere skal Forbundskommissæren modtage et dokument fra Forbundspræsidenten ved arbejdsophør.

BDSG § 13, stk. 1, og 2, fastsætter hvilke forbud og forpligtelser Forbundskommissæren er underlagt i dennes embedsperiode. Det følger af BDSG § 13, stk. 1, at Forbundskommissæren skal afholde sig fra enhver handling som er uforenelig med hvervet som Forbundskommissær. Dette gælder blandt andet bibeskæftigelse, hvad enten det er lønnet eller ej. Det følger endvidere af BDSG § 13, stk. 2, at Forbundskommissæren er forpligtet til at underrette præsidenten af forbundsdagen, hvis denne modtagere gaver i forbindelse med hvervet som Forbundskommissær.

Komparativt:

Danmark og Tyskland har begge specificeret alle de nævnte punkter i forordningens artikel 54, stk. 1. De to medlemslandes implementeringer er så ens så det vurderes ikke at en af implementeringerne fremmer tilliden mere end den anden.

---

³⁵ Se afsnittet ”2.7.6. Artikel 53, stk. 1 – Generelle betingelser for medlemmer af en tilsynsmyndighed”

³⁶ Se afsnittet ”2.7.6. Artikel 53, stk. 1 – Generelle betingelser for medlemmer af en tilsynsmyndighed”

2.7.9. Artikel 54, stk. 2 – Regler om oprettelse af en tilsynsmyndighed

”Den enkelte tilsynsmyndigheds medlem eller medlemmer og personale har i overensstemmelse med EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret såvel under som efter deres embedsperiode tavshedspligt for så vidt angår alle fortrolige oplysninger, der er kommet til deres kendskab under udførelsen af deres opgaver eller udøvelsen af deres beføjelser. I deres embedsperiode gælder denne tavshedspligt især indberetninger fra fysiske personer af overtrædelser af denne forordning.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at præcisere tavshedspligten for tilsynsmyndighedens medlemmer.

Tyskland:

Tyskland har valgt at bruge muligheden for at præcisere tavshedspligten for tilsynsmyndighedens medlemmer. Det følger af BDSG § 13, stk. 4, at tavshedspligten for forbundskommissæren gælder både i og efter embedsperioden for information denne er blevet bevidst om på grund af stillingen som forbundskommissær. Tavshedspligten gælder ikke for officiel kommunikation, forhold som er almen viden eller forhold, som i deres natur ikke kræver fortrolighed.

Komparativt:

Danmarks manglende præcisering af forordningens artikel 54, stk. 2, i DBL gør at det vurderes at Tysklands implementering fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.7.10. Artikel 58, stk. 1, litra f – Beføjelser

”Hver tilsynsmyndighed har alle af følgende undersøgelsesbeføjelser:

f) at få adgang til alle lokaler hos den dataansvarlige og databehandleren, herunder til databehandlingsudstyr og -midler, i overensstemmelse med retsplejeregler i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at præcisere omfanget af Datatilsynets adgang til lokaler hos den dataansvarlige og databehandleren. Det følger af Databeskyttelsesloven § 29, stk. 2, at Datatilsynet har en inspektionskompetence, som ikke er afhængig af en retskendelse.

Tyskland:

Tyskland har også valgt at bruge muligheden for at præcisere omfanget af tilsynsmyndighedernes adgang til lokaler hos den dataansvarlige og databehandleren. Det følger af BDSG §§ 40, stk. 5 og 16, stk. 4, at både forbundskommissæren og delstaternes tillidsmyndigheder har inspektionskompetence.

Komparativt:

Danmark og Tyskland har begge præciseret at deres tilsynsmyndigheder har en inspektionskompetencen. Danmark har valgt en mere restriktiv tilgang end Tyskland, da Datatilsynet har ret til at få adgang til lokaler uden at der foreligger en retskendelse. På baggrund af dette vurderes det, at Danmarks implementering fremmer tilliden mere end Tysklands.

2.7.11. Artikel 58, stk. 3, litra b – Beføjelser

"Hver tilsynsmyndighed har alle af følgende godkendelses- og rådgivningsbeføjelser:

b) på eget initiativ eller på anmodning at afgive udtalelser til det nationale parlament, medlemsstatens regering eller i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale ret til andre institutioner og organer samt offentligheden om ethvert spørgsmål om beskyttelse af personoplysninger"

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide til, hvem Datatilsynet har rådgivningsbeføjelse til.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide til, hvem tilsynsmyndighederne har rådgivningsbeføjelse til.

2.7.12. Artikel 58, stk. 4 – Beføjelser

"Udøvelse af de beføjelser, der tillægges tilsynsmyndigheden i medfør af denne artikel, er underlagt de fornødne garantier, herunder effektive retsmidler og retfærdig procedure, der er fastsat i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret i overensstemmelse med chartret."

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at præcisere, hvilke fornødne garantier som Datatilsynet er underlagt ved udøvelse af de beføjelser, som er nævnt i Artikel 58.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at præcisere, hvilke fornødne garantier som tilsynsmyndighederne er underlagt ved udøvelse af de beføjelser, som er nævnt i Artikel 58.

2.7.13. Artikel 58, stk. 5 – Beføjelser

”Hver medlemsstat fastsætter ved lov, at dens tilsynsmyndighed har beføjelse til at indbringe overtrædelser af denne forordning for de judicielle myndigheder og om nødvendigt at indlede eller på anden måde deltage i retssager med henblik på at håndhæve bestemmelserne i denne forordning.”

Danmark:

Danmark har indsat hjemmel til at Datatilsynet kan indbringe overtrædelser af Databeskyttelsesloven og forordningen for retten jf. DBL § 30, stk. 2.

Tyskland:

Tyskland har indsat hjemmel til at tilsynsmyndigheden kan indbringe overtrædelser af BDSG og forordningen for retten jf. BDSG § 21, stk. 1. Det følger af BDSG § 21, stk. 4, at tilsynsmyndighederne har kompetence til at deltage i retssagen.

Komparativt:

Danmark og Tyskland har begge fastsat hjemmel i overensstemmelse med kravet i forordningens 58, stk. 5. Tyskland har dog til forskel fra Danmark valgt, at deres tilsynsmyndighed skal deltage i retssagerne. Ved at kræve at tilsynsmyndighederne er en del retssagerne, vil retssagerne have det bedste udgangspunkt for at blive bedømt korrekt. På baggrund af dette vurderes det, at Tysklands implementering fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.7.14. Artikel 58, stk. 6 – Beføjelser

”Hver medlemsstat kan ved lov fastsætte, at dens tilsynsmyndighed har yderligere beføjelser end dem, der er omhandlet i stk. 1, 2 og 3. Udøvelsen af disse beføjelser må ikke hindre en effektiv anvendelse af kapitel VII.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at udvide Datatilsynets beføjelser. DBL § 35, giver justitsministeren hjemmel til at kunne fastsætte yderligere beføjelser for Datatilsynet og

Domstolsstyrelsen end dem, som er omhandlet i forordningens artikel 58, stk. 1, 2 og 3. Det følger af DBL § 36, stk. 1, at Datatilsynet har den yderligere beføjelse at den kan fastsætte, hvordan en ansøgning om tilladelse skal indgives. Det følger endvidere af DBL § 33, at Datatilsynet har hjemmel til at kunne offentliggøre sine udtalelser og afgørelser.

Tyskland:

Tyskland har også valgt at bruge muligheden for at udvide tilsynsmyndighedernes beføjelser. Det følger af BDSG § 40, stk. 6, at tilsynsmyndighederne skal rådgive og stå til rådighed for databeskyttelsesrådgiveren. Ydermere har tilsynsmyndigheden beføjelsen til at kræve databeskyttelsesrådgiverens afskedigelse, hvis personen ikke har nok ekspertise til at besidde stillingen eller personen har en interessekonflikt som omtalt i forordningens artikel 38, stk. 6.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 58, stk. 1, 2 og 3, hvilke beføjelser tilsynsmyndighederne har. Beføjelserne er tilsynsmyndighedernes værktøj til at sikre, at forordning bliver overholdt. Medlemslandene kan på baggrund af forordningens artikel 58, stk. 6, give tilsynsmyndighederne yderligere beføjelser.

Danmark og Tyskland har begge udvidet deres tilsynsmyndigheders beføjelser. Beføjelsen fra DBL § 35, skaber ikke en direkte hjemmel til yderligere beføjelser for Datatilsynet, men alene giver justitsministeren mulighed for at fastsætte en sådan hjemmel. På baggrund af dette og ud fra de to landes samlede beføjelser vurderes det, at Tyskland implementering fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.7.15. Artikel 59 – Aktivitetsrapport

"Hver tilsynsmyndighed udarbejder en årlig rapport om sin virksomhed, eventuelt med en liste over, hvilke typer overtrædelser der er blevet anmeldt, og hvilke typer foranstaltninger der er truffet i henhold til artikel 58, stk. 2. Disse rapporter fremsendes til det nationale parlament, regeringen og andre myndigheder, der er udpeget efter medlemsstaternes nationale ret. De gøres tilgængelige for offentligheden, Kommissionen og Databeskyttelsesrådet."

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide til, hvem den årlige aktivitetsrapport fra Datatilsynet skal fremsendes til.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide til, hvem den årlige aktivitetsrapport fra tilsynsmyndighederne skal fremsendes til jf. BDSG § 15.

2.7.14. Sammenfatning af kapitel 6

Forordningens kapitel 6 består af åbne bestemmelser, hvor medlemslandene skal sikre eller præcisere tilsynsmyndighedernes oprettelse og funktion. De to landes implementering vil derfor, for langt de fleste af de åbne bestemmelser i kapitlet, være så ens at det ikke kan vurderes, hvorvidt den ene implementering fremme tillid mere end den anden. I forordningens artikel 52, stk. 6 og artikel 54, stk. 2, fremmer Tysklands implementering tilliden mere end Danmarks, alene på den baggrund af, at Danmark ikke har præciseret de obligatoriske artikler i DBL. Sammenlagt af de resterende åbne bestemmelser i kapitlet blev det vurderet, at Tysklands implementering fremmer tilliden mere end Danmarks. Derfor er det Tysklands implementering, som fremmer tilliden mest på baggrund af forordningens kapitel 6.

2.8. Kapitel 7 – Samarbejde og sammenhæng

Det følgende kapitel indeholder bestemmelser som har til formål at sikre tilsynsmyndighedernes samarbejde samt Det Europæiske Databeskyttelsesråds oprettelse og funktion. Kapitlet indeholder artiklerne 60 – 76, hvor artikel 61, stk. 4, litra b og artikel 62, stk. 3 er bestemmelserne, hvor medlemslandene har et nationalt råderum.

2.8.1. Artikel 61, stk. 4, litra b – Gensidig bistand

”Den anmodede tilsynsmyndighed må ikke afvise at imødekomme anmodningen, medmindre:

b) imødekommelse af anmodningen ville udgøre en overtrædelse af denne forordning eller af EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den tilsynsmyndighed, der modtager anmodningen, er underlagt.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke kravet om at en tilsynsmyndighed skal yde gensidig bistand, hvis denne bliver anmodet om dette.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke kravet om at en tilsynsmyndighed skal yde gensidig bistand, hvis denne bliver anmodet om dette.

2.8.2. Artikel 62, stk. 3 – Tilsynsmyndigheders fælles aktiviteter

”En tilsynsmyndighed kan i overensstemmelse med medlemsstatens nationale ret og med den udsendende tilsynsmyndigheds godkendelse delegere beføjelser, herunder undersøgelsesbeføjelser, til den udsendende tilsynsmyndigheds medlemmer eller medarbejdere, som deltager i fælles aktiviteter, eller, for så vidt national ret i værtstilsynsmyndighedens medlemsstat tillader det, tillade, at den udsendende tilsynsmyndigheds medlemmer eller medarbejdere udøver deres undersøgelsesbeføjelser i overensstemmelse med retten i den udsendende tilsynsmyndigheds medlemsstat. Sådanne undersøgelsesbeføjelser må kun udøves under vejledning og i tilstedeværelse af værtstilsynsmyndighedens medlemmer eller medarbejdere. Den udsendende tilsynsmyndigheds medlemmer eller medarbejdere er underlagt national ret i værtstilsynsmyndighedens medlemsstat.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at give Datatilsynet tilladelse til at afgive dens beføjelser til en udsendende tilsynsmyndigheds medlemmer eller medarbejdere ved disses fælles aktiviteter.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at give tilsynsmyndighederne tilladelse til at afgive deres beføjelser til en udsendende tilsynsmyndigheds medlemmer eller medarbejdere ved disses fælles aktiviteter.

2.8.3. Sammenfatning af kapitel 7

Danmark og Tyskland har begge valgt ikke at gøre brug af de åbne bestemmelser i forordningens kapitel 7.

2.9. Kapitel 8 – Retsmidler, ansvar og sanktioner

Det følgende kapitel indeholder bestemmelser, som har til formål at fastlægge reglerne om retsmidler, erstatningsansvar og sanktioner. Kapitlet indeholder artiklerne 77 – 84, hvor artikel 80, stk. 1 og 2, artikel 83, stk. 7 og 8, og artikel 84, stk. 1, er bestemmelserne, hvor medlemslandene har et nationalt råderum.

2.9.1. Artikel 80, stk. 1 – Repræsentation af registrerede

”Den registrerede har ret til at bemyndige et organ, en organisation eller en sammenslutning, der er etableret i overensstemmelse med en medlemsstats nationale ret, som ikke arbejder med gevinst for øje, hvis vedtægtsmæssige formål er af almen interesse, og som er aktiv på området for beskyttelse af

registreredes rettigheder og frihedsrettigheder med hensyn til beskyttelse af deres personoplysninger, til at indgive en klage på sine vegne, til at udøve de rettigheder, der er omhandlet i artikel 77, 78 og 79, på sine vegne og til, hvis det er fastsat i medlemsstaternes nationale ret, at udøve retten til at modtage erstatning som omhandlet i artikel 82 på sine vegne.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide repræsentationen af den registrerede, så denne kan få et organ mv. til at modtage erstatning efter artikel 82 på sine vegne.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide repræsentationen af den registrerede, så denne kan få et organ mv. til at modtage erstatning efter artikel 82 på sine vegne.

2.9.2. Artikel 80, stk. 2 – Repræsentation af registrerede

”Medlemsstaterne kan fastsætte, at ethvert organ, enhver organisation eller enhver sammenslutning, jf. denne artikels stk. 1, uafhængigt af en bemyndigelse fra den registrerede har ret til at indgive en klage i den pågældende medlemsstat til den tilsynsmyndighed, der er kompetent i henhold til artikel 77, og til at udøve de rettigheder, der er omhandlet i artikel 78 og 79, hvis den/det har grund til at formode, at den registreredes rettigheder i henhold til denne forordning er blevet krænket som følge af behandling.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide repræsentationen af den registrerede, så denne kan blive repræsenteret uafhængigt af om den registrerede har bedt om dette.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at udvide repræsentationen af den registrerede, så denne kan blive repræsenteret uafhængigt af om den registrerede har bedt om dette.

2.9.3. Artikel 83, stk. 7 – Generelle betingelser for pålæggelse af administrative bøder

”Uden at det berører tilsynsmyndighedernes korrigerende beføjelser i henhold til artikel 58, stk. 2, kan hver medlemsstat fastsætte regler om, hvorvidt og i hvilket omfang administrative bøder må pålægges offentlige myndigheder og organer, der er etableret i den pågældende medlemsstat.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at udvide administrative bøder til også at omfatte offentlige myndigheder. DBL § 41, stk. 6, hjemler at alle offentlige myndigheder mv., som er omfattet af forvaltningslovens³⁷ § 1, stk. 1 eller 2 kan pålægges administrative bøder.

Tyskland:

Tyskland har ikke valgt at bruge muligheden for at udvide administrative bøder til også at omfatte offentlige myndigheder jf. BDSG § 43, stk. 3.

Komparativ:

Udgangspunktet i forordningen er at offentlige myndigheder og organer ikke bliver pålagt administrative bøder. Medlemslandene har dog mulighed for at fastsætte regler så offentlige myndigheder kan blive pålagt administrative bøder på samme vis som private organer.

Danmark har ved at vælge at offentlige myndigheder og organer kan pålægges administrative bøder, valgt en mere restriktiv tilgang end udgangspunktet er i forordningen. Tyskland har ikke valgt at gøre brug af artiklen og følger derfor forordningens udgangspunkt. På baggrund af dette vurderes det at Danmarks implementering fremmer tilliden mere end Tysklands.

2.9.4. Artikel 83, stk. 8 – Generelle betingelser for pålæggelse af administrative bøder

”Tilsynsmyndighedens udøvelse af beføjelser i henhold til denne artikel skal være underlagt fornødne proceduremæssige garantier i overensstemmelse med EU-retten og medlemsstaternes nationale ret, bl.a. effektive retsmidler og retfærdig procedure.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at præcisere, hvilke fornødne proceduremæssige garantier Datatilsynet er underlagt ved udøvelse af beføjelserne i forordningens artikel 83.

Tyskland:

Tyskland har valgt at præcisere, hvilke fornødne proceduremæssige garantier tilsynsmyndighederne er underlagt ved udøvelse af beføjelserne i forordningens artikel 83. Det følger af BDSG § 41, stk. 1 og 2, at bestemmelserne i ”Gesetz über Ordnungswidrigkeiten”³⁸ og andre generelle love om strafferetlige procedurer, skal følges når tilsynsmyndighederne pålægger bøder efter forordningens artikel 83, stk. 4, 5 og 6. Dette gælder ikke ”Gesetz über

---

³⁷ Bekendtgørelse af forvaltningsloven (Forvaltningsloven), LBK nr. 433 af 22/04/2014

³⁸ https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_owig/

Ordnungswidrigkeiten” §§ 17, 35, 36, 56, 57, 58, 87, 88, 99 og 100, samt §§ 68 og 69, stk. 4 i visse situationer.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 83, stk. 1, at tilsynsmyndighederne bliver overladt at pålægge administrative bøder for manglende overholdelse af forordningen. Forordningens artikel 83, stk. 8, er derfor et udtryk for at tilsynsmyndighederne skal være underlagt fornødne proceduremæssige garantier på samme vis som domstolene.

Danmark har ikke valgt at præcisere, hvilke fornødne proceduremæssige garantier Datatilsynet er underlagt fordi Datatilsynet ikke må pålægge administrative bøder efter dansk ret. Dette fremgår også at forordningens præambelbetragtning 151 som siger,

”Retssystemerne i Danmark og Estland giver ikke mulighed for administrative bøder som fastsat i denne forordning. Reglerne om administrative bøder kan i Danmark anvendes ved, at bøder pålægges af de kompetente nationale domstole som en strafferetlig sanktion, og i Estland ved, at bøder pålægges af tilsynsmyndigheden inden for rammerne af en forseelsesprocedure, forudsat at en sådan anvendelse af reglerne i disse medlemsstater har en virkning, der svarer til virkningen af administrative bøder, som tilsynsmyndighederne pålægger. De kompetente nationale domstole bør derfor tage hensyn til en anbefaling fra den tilsynsmyndighed, der har taget skridt til en bøde. De pålagte bøder bør under alle omstændigheder være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.”

På baggrund af dette vurderes det ikke at der er en af tilgangene, som fremmer tilliden mere, så længe Danmark sikrer at domstolene pålægger administrative bøder på samme niveau som Tysklands tilsynsmyndigheder.

2.9.5. Artikel 84, stk. 1 – Sanktioner

”Medlemsstaterne fastsætter regler om andre sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af denne forordning, navnlig overtrædelser, som ikke er underlagt administrative bøder i henhold til artikel 83, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.”

Danmark:

Danmark har specificeret, hvilke andre sanktioner end dem som er nævnt artikel 83, som skal gælde ved overtrædelse af forordningen. Det følger af Databeskyttelsesloven § 41, stk. 1, at overtrædelse af forordningens artikel 83, stk. 4 og 5, også kan straffes med fængsel op til 6 måneder. Derudover præciserer Databeskyttelsesloven § 41, stk. 2, hvilke andre bestemmelser som kan udløse en sanktion på samme hvis som i stk. 1. Dette gælder Databeskyttelseslovens § 5, stk. 1 og 2, § 6, § 7, stk. 1-4, § 8, § 9, stk. 1 og 2, § 10, stk. 1-4, §§ 11 og 12, § 13, stk. 1-7, § 20, § 21, § 26, stk. 1 og 5, § 29, stk. 1, § 32, stk. 1, 2. pkt., jf. § 29, stk. 1, § 29, stk. 2, § 32, stk. 1, 2. pkt.,

jf. § 29, stk. 2 og forordningens artikel 10 og 58, stk. 1 og 2. Det følger af Databeskyttelsesloven § 41, stk. 4, at en overtrædelse af databeskyttelsesrådgiverens tavshedspligt jf. DBL § 24, kun kan straffes med bøde og dermed ikke fængsel.

Tyskland:

Tyskland har også specificeret, hvilke andre sanktioner end dem som er nævnt artikel 83, som skal gælde ved overtrædelse af forordningen. Det følger af BDSG § 42, stk. 1, at 1) overførsel af data til en tredjepart eller 2) på anden vis gør dataene tilgængelig til kommercielle formål kan straffes med bøde eller fængsel på op til tre år. Dette gælder kun ved overtrædelse som er gjort forsætligt, uden tilladelse og hvor overtrædelsen er gjort på baggrund af personoplysninger om et stort antal personer. Det følger dernæst af BDSG § 42, stk. 2, at 1) behandling uden tilladelse eller 2) bedragerisk erhvervelse, som er gjort for berigelse af en selv eller anden eller for at skade en anden, kan straffes med bøde eller fængsel på op til 2 år. Det følger dernæst af BDSG § 42, stk. 3, at overtrædelserne som nævnt i stk. 1 og 2, kun kan retsforfølges, hvis der er indgivet en anmeldelse fra den registrerede, den dataansvarlige, forbundskommissæren eller tilsynsmyndigheden.

Det følger af BDSG § 43 stk. 1 og 2, at overtrædelse af bestemmelsen i BDSG § 30, om forbrugerlån kan straffes med en bøde på op til 50.000 euros.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 84, stk. 1, at medlemslandene skal fastsætte regler om andre sanktioner, end dem som er nævnt i forordningens artikel 83, stk. 4 – 6.

Danmark og Tyskland har begge valgt at manglende overholdelse af forordningen kan straffes med fængsel. Danmark har valgt at der kun kan straffes med fængsel på op til 6 måneder, hvor Tyskland har valgt på til 2 eller 3 år. Til gengæld kan fængselsstraffen i Danmark udløses på baggrund af forordningens artikel 83, stk. 4 og 5, og størstedelen af DBL, hvorimod i Tyskland er det kun ved meget specifikke omstændigheder.

Det vurderes at en lavere strafferamme, men en bredere pålæggelse, er mere restriktivt end en højere strafferamme, men en snæver pålæggelse. På baggrund af dette vurderes det at Danmarks implementering fremmer tilliden mere end Tysklands.

2.9.6. Sammenfatning af kapitel 8

Danmark blev vurderet til at have den implementering, som fremmer tilliden bedst i alle åbne bestemmelser på nær forordningens artikel 83, stk. 8, som landene gjorde brug af i kapitlet.

Danmark er derfor det land, der har den implementering, som fremmer tilliden mest på baggrund af forordningens kapitel 8.

2.10. Kapitel 9 – Bestemmelser vedrørende specifikke behandlingssituationer

Det følgende kapitel indeholder bestemmelser, som har til formål at fastlægge reglerne om særlige typer af behandlinger. Kapitlet indeholder artiklerne 85 – 91, hvor artikel 85, stk. 1 og 2, artikel 86, artikel 87, artikel 88, stk. 1, artikel 89, stk. 2 og 3, artikel 90, stk. 1 og artikel 91, stk. 2, er bestemmelserne, hvor medlemslandene har et nationalt råderum.

2.10.1. Artikel 85, stk. 1 – Behandling af ytrings- og informationsfriheden

”Medlemsstaterne forener ved lov retten til beskyttelse af personoplysninger i henhold til denne forordning med retten til ytrings- og informationsfrihed, herunder behandling i journalistisk øjemed og med henblik på akademisk, kunstnerisk eller litterær virksomhed.”

Danmark:

Danmark har specificeret at databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen ikke gælder, hvis bestemmelserne i disse vil stride imod artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller artikel 11 i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder jf. DBL § 3, stk. 1. Derudover skal Folketingets parlamentariske arbejde samt massemediers informationsdatabaser ikke omfattes af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen jf. Databeskyttelsesloven § 3, stk. 3 og 4.

Tyskland:

Tyskland har ikke specificeret, hvordan de forener databeskyttelsesreglerne og retten til ytrings- og informationsfrihed.

Komparativt.

Det fremgår af artikel 85, stk. 1, at medlemslandene har en pligt til afveje beskyttelsen af personoplysninger mod ytrings- og informationsfriheden. Begrundelsen for at denne afvejning skal ske kan udledes af forordningens præambelbetragtning nr. 4, som siger

”Behandling af personoplysninger bør have til formål at tjene menneskeheden. Retten til beskyttelse af personoplysninger er ikke en absolut ret; den skal ses i sammenhæng med sin funktion i samfundet og afvejes i forhold til andre grundlæggende rettigheder i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet...”

Selvom Danmark har valgt en mere lempelig tilgang end Tyskland ved at vælge at gøre brug af forordningens artikel 85, stk. 1, skaber Tysklands manglende præcisering af foreningen af databeskyttelsesreglerne og retten til ytrings- og informationsfrihed en usikkerhed om retstilstanden. På baggrund af dette vurderes det at Danmarks implementering fremmer tilliden mere end Tysklands.

2.10.2. Artikel 85, stk. 2 – Behandling af ytrings- og informationsfriheden

”Til behandling i journalistisk øjemed eller med henblik på akademisk, kunstnerisk eller litterær virksomhed fastsætter medlemsstaterne undtagelser eller fravigelser fra kapitel II (principper), kapitel III (den registreredes rettigheder), kapitel IV (dataansvarlig og databehandler), kapitel V (overførsel af personoplysninger til tredjelande eller internationale organisationer), kapitel VI (uafhængige tilsynsmyndigheder), kapitel VII (samarbejde og sammenhæng) og kapitel IX (specifikke databehandlingssituationer), hvis de er nødvendige for at forene retten til beskyttelse af personoplysninger med ytrings- og informationsfriheden.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at indskrænke DBL og forordningens anvendelse ved behandlinger i journalistisk øjemed eller med henblik på akademisk, kunstnerisk eller litterær virksomhed. Det følger af DBL § 3, stk. 5, og 6, at DBL samt forordningens kapitel 2 – 7 og 9 ikke finder anvendelse på informationsdatabaser, som kun indeholder allerede offentliggjorte tekster, billede- og lydprogrammer, som er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 1, 2, og 3³⁹ og indlæggelsen i informationsdatabasen sker uden at ændre forholdet til offentliggørelsen. Derudover følger det af DBL § 3, stk. 7, at DBL og forordningens kapitel 2 – 7 og 9 heller ikke finder anvendelse på manuelle arkiver over udklip fra offentliggjorte trykket artikler, når disse behandles i journalistisk øjemed. Ydermere følger det af DBL § 3, stk. 8, at DBL og forordningens kapitel 2- 7 og 9 heller ikke finder anvendelse på personoplysninger, som bliver behandlet i journalistisk øjemed og kunstnerisk eller litterær virksomhed. Forordningens artikel 28 og 32 er dog ikke blevet indskrænket i forholdt til de nævnte bestemmelser i DBL.

Tyskland:

Tyskland har ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke databeskyttelsesreglernes anvendelse ved behandlinger i journalistisk øjemed eller med henblik på akademisk, kunstnerisk eller litterær virksomhed.

Komparativt:

Danmark har ved at vælge at gøre brug af forordningens artikel 85, stk. 2, valgt en mere lempelig tilgang end Tyskland, som ikke har valgt at gøre brug af artiklen. På baggrund af dette vurderes det at Tysklands tilgang fremmer tilliden mere end Danmarks.

---

³⁹ Bekendtgørelse af medieansvarsloven (Medieansvarsloven), LBK nr. 914 af 11/08/2014

2.10.3. Artikel 86 – Behandling og aktindsigt i officielle dokumenter

”Personoplysninger i officielle dokumenter, som en offentlig myndighed eller et offentligt eller privat organ er i besiddelse af med henblik på udførelse af en opgave i samfundets interesse, må videregives af myndigheden eller organet i overensstemmelse med EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som den offentlige myndighed eller organet er underlagt, for at forene aktindsigt i officielle dokumenter med retten til beskyttelse af personoplysninger i henhold til denne forordning.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke beskyttelsen af personoplysninger ved at give hjemmel til at officielle dokumenter må videregives på baggrund af at forene aktindsigt og databeskyttelsesreglerne.

Tyskland:

Tyskland har heller ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke beskyttelsen af personoplysninger ved at give hjemmel til at officielle dokumenter må videregives på baggrund af at forene aktindsigt og databeskyttelsesreglerne.

2.10.4. Artikel 87 – Behandling af nationalt identifikationsnummer

”Medlemsstaterne kan nærmere fastsætte de specifikke betingelser for behandling af et nationalt identifikationsnummer eller andre almene midler til identifikation. I så fald anvendes det nationale identifikationsnummer eller ethvert andet alment middel til identifikation udelukkende med de fornødne garantier for den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder i henhold til denne forordning.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at specificere betingelserne for behandling af et nationalt identifikationsnummer. DBL § 11, stk. 1 giver offentlige myndigheder hjemmel til at behandle oplysninger om personlige identifikationsnummer. I Danmark bruges der Det Centrale Personregister (CPR) som indeholder de personlige identifikationsnummer (CPR-nummer) for alle som har statsborgerskab eller opholdstilladelse i Danmark. Det følger af DBL § 11, stk. 2, at private også kan behandle personlige identifikationsnummer hvis 1) det følger af lov, 2) der foreligger et samtykke fra den registrerede, 3) det alene sker på baggrund af videnskabelige eller statistiske formål, eller 4) betingelserne i DBL § 7⁴⁰ er opfyldt. Det følger endvidere af DBL § 11, stk. 3, at behandlinger af personlige identifikationsnummer, på baggrund af hjemlen i DBL § 11, stk. 2, nr. 3, ikke må offentliggøres uden der foreligger et udtrykkeligt samtykke fra den registrerede i overensstemmelse med forordningens artikel 7.

---

⁴⁰ Se afsnittet ”2.3.4. Artikel 9, stk. 2, litra a, b, g, h, i, j - Behandling af særlige kategorier af personoplysninger” for gennemgang af DBL § 7.

Tyskland:

Tyskland har ikke valgt at bruge muligheden for at specificere betingelserne for behandling af et nationalt identifikationsnummer.

Komparativt:

Danmark har ved at vælge at gøre brug af forordningens artikel 87, valgt en mere lempelig tilgang end Tyskland som ikke har valgt at gøre brug af artiklen. På baggrund af dette vurderes det at Tysklands tilgang fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.10.5. Artikel 88, stk. 1 – Behandling i forbindelse med ansættelsesforhold

”Medlemsstaterne kan ved lov eller i medfør af kollektive overenskomster fastsætte mere specifikke bestemmelser for at sikre beskyttelse af rettighederne og frihedsrettighederne i forbindelse med behandling af arbejdstageres personoplysninger i ansættelsesforhold, navnlig med henblik på ansættelse, ansættelseskontrakter, herunder opfyldelse af forpligtelser fastsat ved lov eller i kollektive overenskomster, ledelse, planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet, ligestilling og mangfoldighed på arbejdspladsen, arbejdsmiljø samt beskyttelse af arbejdsgiveres eller kunders ejendom og med henblik på individuel eller kollektiv udøvelse og nydelse af rettigheder og fordele i forbindelse med ansættelse samt med henblik på ophør af ansættelsesforhold.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at specificere de behandlinger, som omhandler personoplysninger om arbejdstagerens ansættelsesforhold. DBL § 12, giver hjemmel til at behandle de almindelige oplysninger, som er omfattet af forordningens artikel 6, stk. 1 og de følsomme oplysninger, som er omfattet af forordningens artikel 9, stk. 1, en arbejdsretlig forpligtelse eller rettighed, eller en legitim interesse. Hvis behandlingen ikke er gjort på baggrund af et samtykke, skal den arbejdsretlige forpligtelse eller rettighed, eller den legitime interesse fastsættes i anden lovgivning eller kollektiv overenskomst.

Tyskland:

Tyskland har også valgt at bruge muligheden for at specificere de behandlinger som omhandler personoplysninger om arbejdstagerens ansættelsesforhold. Det følger af BDSG § 26, stk. 1, at arbejdstagerens personoplysninger må behandles, hvis behandlingen er nødvendig for ansættelsesbeslutningen, firingen eller en arbejdsretlige forpligtelse eller rettighed. Dette skal fastsættes i lov eller overenskomster. Det følger af BDSG § 26, stk. 2, at omstændighederne omkring en arbejdstageres samtykke, når dette er behandlingsgrundlaget, skal tages i betragtning. Et samtykke bliver anset for at være afgivet frivilligt hvis arbejdstageren får en juridisk eller økonomisk gevinst ved behandlingen samt, hvis arbejdstageren og arbejdsgiveren har den samme

interesse omkring behandlingen. Derudover følger det af BDSG § 26, stk. 3 og 4, at følsomme oplysninger jf. forordningen artikel 9, stk. 1 må behandles på baggrund af arbejds- og socialretlige love og overenskomst.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 88, stk. 1, at medlemslandene kan fastsætte specifikke regler for regulering af arbejdsgiverens behandling af dennes ansattes personoplysning.

Danmark har valgt at bruge artiklen til at give hjemmel til behandling af den ansattes personoplysninger, når der foreligger en arbejdsretlig forpligtelse eller rettighed, eller en legitim interesse. Tyskland har derimod valgt at behandlingen kun skal være tilladt for ansættelsesbeslutningen, firingen eller en arbejdsretlige forpligtelse eller rettighed. Derudover bruger Tyskland også artiklen til at klarlægge, hvornår et samtykke i en arbejdsrelateret sammenhæng kan anses for at være afgivet frivilligt.

Danmarks valg af at en legitim interesse kan være behandlings hjemmel kan være problematisk. Det følger af DBL § 12, stk. 2, at

”Behandling af oplysninger som nævnt i stk. 1 må også finde sted, hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller en tredjemand kan forfølge en legitim interesse... medmindre den registreredes interesser eller grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder går forud herfor.”

Arbejdsgiveren kan dermed behandle den ansattes personoplysninger på baggrund af en interesseafvejning mellem de to parter. Dette åbner op for mange behandlingsmuligheder, hvor det ikke er utænkeligt at den registreredes interesser af den tabene part i afvejningen. På baggrund af dette vurderes det at Tysklands implementering fremmer tilliden mere end Danmarks.

2.10.6. Artikel 89, stk. 2 – Garantier og undtagelser i forbindelse med behandling til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål
”Når personoplysninger behandles til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål, kan EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret fastsætte undtagelser fra de rettigheder, der er omhandlet i artikel 15, 16, 18 og 21, under iagttagelse af de betingelser og garantier, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, såfremt sådanne rettigheder sandsynligvis vil gøre det umuligt eller i alvorlig grad hindre opfyldelse af de specifikke formål, og sådanne undtagelser er nødvendige for at opfylde formålene.”

Danmark:

Danmark har valgt at bruge muligheden for at fastsætte undtagelser for den registreredes rettigheder ved personoplysningers behandling til videnskabeligt og statistisk formål. Databeskyttelsesloven § 22, stk. 5 gør brug af alle de mulige undtagelser, som er oplistet i

forordningens artikel 89, stk. 2. Dette omhandler undtagelser til de rettigheder som forordningens artikel 15, 16, 18 og 21 giver den registrerede ved behandlinger i videnskabeligt eller statistisk øjemed.

Tyskland:

Tyskland har også valgt at bruge muligheden for at fastsætte undtagelser for den registreredes rettigheder ved personoplysningers behandling til videnskabeligt, historisk og statistisk formål. Det følger af BDSG § 27, stk. 2, at der gøres brug af alle de mulige undtagelser, som er oplyst i forordningens artikel 89, stk. 2 ved personoplysningers behandling til historisk og statistisk formål. Ved behandlinger til videnskabeligt formål, kan der kun indskrænkes den registreredes rettigheder vedrørende indsigtretten i forordningens artikel 15.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 89, stk. 2, at medlemslandene kan fastsætte begrænsninger af den registreredes rettigheder i forordningen artikel 15, 16, 18 og 21 på samme vis som medlemslandene har mulighed for i forordningens artikel 23, stk. 1⁴¹. Begrænsningerne på baggrund af forordningens artikel 89, stk. 2 gælder dog kun personoplysninger, som behandles til videnskabelige, historisk og statistisk formål.

Danmark og Tyskland har begge brugt artiklen til at begrænse alle de mulige rettigheder for den registrerede. Danmark begrænser rettighederne ved behandlinger til videnskabeligt og statistisk formål, hvor Tyskland har valgt til historiske og statistiske formål.

Selvom Tyskland også begrænser rettigheden i forordningens artikel 15 ved videnskabeligt formål, er de to implementeringer så identiske at det ikke vurderes at den ene implementering fremmer tilliden mere end den anden.

2.10.7. Artikel 89, stk. 3 – Garantier og undtagelser i forbindelse med behandling til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål
”Når personoplysninger behandles til arkivformål i samfundets interesse, kan EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret fastsætte undtagelser fra de rettigheder, der er omhandlet i artikel 15, 16, 18, 19, 20 og 21, under iagttagelse af de betingelser og garantier, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, såfremt sådanne rettigheder sandsynligvis vil gøre det umuligt eller i alvorlig grad hindre opfyldelse af de specifikke formål, og sådanne undtagelser er nødvendige for at opfylde formålene.”

---

⁴¹ Se afsnittet ”2.4.5. Artikel 23, stk. 1 - Begrænsning” for gennemgang af forordningens artikel 23, stk. 1

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at fastsætte undtagelser for den registreredes rettigheder ved personoplysningers behandling til arkivformål i samfundets interesse.

Tyskland:

Tyskland har valgt at bruge muligheden for at fastsætte undtagelser for den registreredes rettigheder ved personoplysningers behandling til arkivformål i samfundets interesse. BDSG § 28, stk. 2, gør det muligt at indskrænke rettighederne i artikel 15, så længe den registreredes navn ikke er angivet i arkivmateriale eller der ikke gives oplysninger, som gør det muligt at finde arkivmaterialet. BDSG § 28, stk. 3, gør det muligt at indskrænke rettighederne i artikel 16, så længe den registrerede har mulighed for at lave en erklæring omkring de urigtige personoplysninger og erklæringen kan indgå som en del af arkivmaterialet. BDSG § 28, stk. 4, gør det muligt at indskrænke rettighederne i artikel 18, stk. 1, litra a, b og d, og i artikel 20 og 21. Det er dermed stadig muligt for den registrerede at begrænse en behandling, hvis den dataansvarlige kun har personoplysningerne fordi de er nødvendige for et retskrav jf. artikel 18, stk. 1, litra c.

Komparativt:

Tyskland har ved at vælge at gøre brug af forordningens artikel 89, stk. 3, valgt en mere lempelig tilgang end Danmark, som ikke har valgt at gøre brug af artiklen. På baggrund af dette vurderes det at Danmarks tilgang fremmer tilliden mere end Tysklands.

2.10.8. Artikel 90, stk. 1 – Tavshedspligt

”Medlemsstaterne kan vedtage specifikke regler om tilsynsmyndighedernes beføjelser i henhold til artikel 58, stk. 1, litra e) og f), vedrørende dataansvarlige eller databehandlere, der i henhold til EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret eller regler fastsat af nationale kompetente organer er underlagt faglig eller anden tilsvarende tavshedspligt, hvis dette er nødvendigt og rimeligt for at forene retten til beskyttelse af personoplysninger med tavshedspligt. Disse regler gælder kun for personoplysninger, som den dataansvarlige eller databehandleren har modtaget som et resultat af eller indhentet under en aktivitet, der er underlagt denne tavshedspligt.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at indskrænke tilsynsmyndighedernes beføjelser når personoplysningerne er underlagt tavshedspligt.

Tyskland:

Tyskland har valgt at bruge muligheden for at indskrænke tilsynsmyndighedernes beføjelser når personoplysningerne er underlagt tavshedspligt. Det følger af BDSG § 29, stk. 3, at tilsynsmyndighedernes beføjelser bliver indskrænket ved begge de tilladte indskrænkninger i forordningens artikel 90, stk. 1. Tilsynsmyndighederne har derfor ikke beføjelse til at modtage alle personoplysninger, som er nødvendige for myndighedens opgaver jf. forordningens artikel 58, stk. 1, litra e, samt adgang til alle den dataansvarlige eller databehandlerens lokaler jf. forordningens artikel 58, stk. 1, litra f⁴², hvis personoplysningerne er underlagt tavshedspligt.

Komparativt:

Det fremgår af forordningens artikel 90, stk. 1, at medlemslandene kan fastsætte, hvorvidt tilsynsmyndighedernes beføjelser af forordningens artikel 58, stk. 1, litra e og f, skal begrænses for at forene retten mellem beskyttelsen af personoplysninger og tavshedspligten.

Tyskland har, ved at vælge at begrænse begge beføjelser, valgt en mere lempelig tilgang end Danmark som ikke har valgt at gøre brug af artiklen. De to nævnte beføjelser er en vigtig del af tilsynsmyndighedernes redskaber til at sikre at forordningen bliver overholdt. Selvom tavshedspligten er en vigtig rettighed for erhverv som advokater, revisorer og læger må det anses for at være vidtgående at udelukke tilsynsmyndigheder for adgang til oplysninger og lokaler i disse erhverv. På baggrund af dette vurderes det at Danmarks tilgang fremmer tilliden mere end Tysklands.

2.10.9. Artikel 91, stk. 2 – Kirkers og religiøse sammenslutningers eksisterende databeskyttelsesregler

”Kirker og religiøse sammenslutninger, der anvender omfattende regler i henhold til denne artikels stk. 1, underlægges tilsyn af en uafhængig tilsynsmyndighed, som kan være specifik, forudsat at den opfylder betingelserne i kapitel VI.”

Danmark:

Danmark har ikke valgt at bruge muligheden for at tillægge kirker og religiøse sammenslutninger en specifik tilsynsmyndighed.

Tyskland:

Tyskland har ikke valgt at bruge muligheden for at tillægge kirker og religiøse sammenslutninger en specifik tilsynsmyndighed.

---

⁴² Se afsnittet ”2.7.10. Artikel 58, stk. 1, litra f – Beføjelser” for gennemgang af forordningens artikel 58, stk. 1, litra f

2.10.10. Sammenfatning af kapitel 9

Forordningens kapitel 9 består af flere åbne bestemmelser, som har til formål at forene databeskyttelsesreglerne med andre hensyn som ytrings- og informationsfriheden, aktindsigt og tavshedspligten. Hvis medlemslandene gør brug af disse bestemmelser, vil det føre til en reducere af beskyttelse for den registrerede og dermed vil tilliden blive fremmet mindre end, hvis medlemslandene ikke gør brug af disse bestemmelser. Selvom der kan være fordele ved at forene databeskyttelsesreglerne med andre hensyn, vil det isoleret set ramme den registrerede negativt. På baggrund af dette og at Tyskland sammenlagt fremmer tilliden i flest af de åbne bestemmelser i kapitlet, vurderes det at Tyskland har den implementering, som fremmer tilliden mest på baggrund af forordningen kapitel 9.

2.11. Delkonklusion på den juridiske analyse

I afhandlingens juridiske analyse er der blevet undersøgt, hvordan henholdsvis Danmark og Tyskland har valgt at implementere forordningens åbne bestemmelser ind i deres nationale ret. Overordnet set har den komparative forskel på Danmarks og Tysklands fremgangsmåde til, hvordan de har valgt at implementere forordningen været, hvor grundigt og detaljeret de har udformet deres suppleringslov. Forordningen kræver oftest at medlemslandene præciserer, hvorledes de sikrer den registreredes interesser, når de gør brug af bestemmelser, som begrænser dennes rettigheder. Tyskland har gjort meget ud af at gå i detaljer, når de gør brug af bestemmelserne, hvor Danmark ofte mangler den samme grundighed. Dermed kan der opstå de situationer, hvor spørgsmålet er om Danmark overhovedet overholder kravene til at gøre brug af den åbne bestemmelse. Forordningens artikel 9, stk. 2, litra a, b, g, h, i, j, er et eksempel på den manglende præcisering.

Der er flere af forordningens bestemmelser, hvor Tyskland har begrænset den registreredes rettigheder eller tilsidesat dennes interesser i større omfang end Danmark. Forordningens artikel 6, stk. 4, om hvornår en behandling anses for at være lovlig og artikel 23, stk. 1, om begrænsninger af den registreredes rettigheder er eksempler på dette. Det afgørende som blev nævnt ovenfor er dog, at Tyskland har sørget for at gå i detaljer med, hvilke betingelser, som skal være opfyldt for at den dataansvarlige kan gøre brug af bestemmelserne. Dermed bliver der fjernet tvivl om, hvor omfangsfuldt begrænsningerne er og den registrerede får derudover større mulighed for at orientere sig omkring, hvorfor dennes interesser er blevet tilsidesat.

Danmark har i flere bestemmelser givet de relevante ministre bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler til, hvordan en bestemmelse skal bruges. Eksempler på dette er DBL § 7, stk. 5⁴³, DBL § 26, stk. 2 og 3⁴⁴, og DBL § 36, stk. 1⁴⁵. Dette skaber en usikkerhed om, hvordan den registreredes rettigheder og interesser vil blive tilgodeset fremadrettet indenfor de områder.

På baggrund af den juridiske analyse vurderes det dermed, at Tyskland har valgt en mere restriktiv implementering, som sikrer den registreredes rettigheder og interesser bedre end Danmark. Tyskland er derfor det land, som har den implementering af forordningen, der fremmer tilliden mest.

---

⁴³ Se afsnittet "2.3.5. Artikel 9, stk. 2, litra a, b, g, h, i, j - Behandling af særlige kategorier af personoplysninger"

⁴⁴ Se afsnittet "2.5.9. Artikel 36, stk. 5 – Forudgående høring"

⁴⁵ Se afsnittet "2.7.14. Artikel 58, stk. 6 – Beføjelser"

3. Den økonomiske analyse

3.1. Indledning

Den økonomiske analyse vil søge at belyse, hvilken af medlemslandene Danmark og Tyskland som har den mest efficiente implementering af forordningen. Dette vil blive gjort ud fra retsøkonomiske principper.

Der vil først blive undersøgt, hvorvidt der foreligger et økonomisk rationale for at regulere databeskyttelsesområdet.

Herefter vil der blive undersøgt, hvordan man vurderer en retsregels efficiens. Dette vil gøre det muligt at vurdere, hvorvidt Danmarks eller Tysklands implementering af forordningen er den mest efficiente på baggrund af en cost-benefit analyse.

3.2. Det økonomiske rationale for at regulere databeskyttelsesområdet

3.2.1. Det Digitale Indre Marked

Det blev i det indledende afsnit af afhandlingen beskrevet, at Kommissionen havde identificeret at mangel på tillid var en hindring for den europæiske digitale økonomi. Ud fra den udtagelse ligger der et større økonomisk og politisk rationale, som der i det følgende vil blive redegjort for.

Den 15. juli 2014 præsenterede Jean-Claude Juncker, den nuværende formand for EU-Kommissionen, for første gang sin strategi om at indføre Det Digitale Indre Marked⁴⁶. Juncker lagde til grund for sin strategi, at en realisering af det Det Digitale Indre Marked kunne skabe vækst i Europa på op til 250 mia. euro. Forordningen blev nævnt som en af de centrale punkter for at strategien kunne realiseres,

"For at nå dette mål vil jeg inden for de første seks måneder af mit mandat tage ambitiøse lovgivningsmæssige skridt mod et forbundet digitalt indre marked, især ved hurtigt at afslutte forhandlinger om fælles europæiske databeskyttelsesregler..."⁴⁷

European Added Value Unit, som er en del af European Parliamentary Research Service (EPRS), lavede for første gang i 2014 et studie med navnet "Mapping the Cost of Non-Europe, 2014-19"⁴⁸. Studiet havde til formål at analysere de potentielle økonomiske fortjenester ved forskellige politiske tiltag som EU-parlamentet kunne vedtage. Navnet på studiet udsprang af, at det blev anset for at være en omkostning for EU ikke at realisere de potentielle økonomiske fortjenester, som lå til grund for studiet. Studiet er opdelt i flere hoveddele, hvor en af dem er Det Digitale Indre Marked. En realisering af Det Digitale Indre Marked blev, i studiets første udgave fra marts

---

⁴⁶ Strasbourg (2014), En ny start for Europa: Min dagsorden for job, vækst, retfærdighed og demokratisk forandring, https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines-speech_da_0.pdf

⁴⁷ Ibid. s. 5

⁴⁸ European Added Value Unit (2014), Mapping the Cost of Non-Europe, 2014-19, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/510983/IPOL-EAVA_ET\(2014\)510983_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/510983/IPOL-EAVA_ET(2014)510983_EN.pdf)

2014, estimeret til 260 mia. euro per år⁴⁹. Den anden udgave fra juli 2014, kun fire måneder efter den første udgave, estimerede realiseringen til 340 mia. euro per år⁵⁰. Den tredje udgave fra april 2015 estimerede realiseringen til 415 mia. euro per år⁵¹. Den fjerde og nyeste udgave fra december 2017 fastholdt estimeringen til 415 mia. euro per år⁵².

Estimeringen er skabt på baggrund af en report fra 2010 af Copenhagen Economics med navnet "The Economic Impact of a European Digital Single Market"⁵³. Her beregnede Copenhagen Economics sig frem til, at med den daværende udvikling i 2010, ville den digitale økonomi i EU27 blive forøget med 8% i BNP⁵⁴ over ti år⁵⁵. Hvis Det Digitale Indre Marked blev realiseret ville BNP i stedet forøget med 12% over ti år. Dermed vurderede Copenhagen Economics, at hvis ikke Det Digitale Indre Marked blev realiseret ville omkostningen ved den manglende realisering være 8% - 12% = 4%, hvilket på baggrund af det daværende BNP i EU27 ville svare til 494 mia. euro⁵⁶.

London Economics lavede en report i 2013 med navnet "Better Governance of the Single Market: European Added Value Assessment", som vurderede at en forøgelse med 4% over ti år var for generøst og det nærmere var 2%⁵⁷. Ydermere lavede European Added Value Unit en rapport i 2015 med navnet "The Cost of Non-Europe in the Single Market III - Digital Single Market", som vurderede at det nærmere var 0.4%⁵⁸. De tre rapporter har ikke inkluderet de samme data i deres estimeringer, hvilket kan have betydning for resultatet.

Hvorvidt den ene estimering er mere korrekt end den anden, er uden for afhandlingens formål. Afsnittet belyser alene at der foreligger et økonomisk rationale bag at have et velfungerende databeskyttelsesområde, som dermed kan realisere Det Digitale Indre Marked.

---

⁴⁹ Ibid. s. 8

⁵⁰ European Added Value Unit (2014), Mapping the Cost of Non-Europe, 2014-19, http://www.euoparl.europa.eu/EPRS/EPRS_Mapping_the_Cost_of_Non-Europe-June%202014.pdf s. 9

⁵¹ European Added Value Unit (2015), Mapping the Cost of Non-Europe, 2014-19 [http://www.euoparl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/536364/EPRS_STU\(2015\)536364_EN.pdf](http://www.euoparl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/536364/EPRS_STU(2015)536364_EN.pdf), s. 12

⁵² European Added Value Unit (2017), Mapping the Cost of Non-Europe, 2014-19 [http://www.euoparl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/603239/EPRS_STU\(2017\)603239_EN.pdf](http://www.euoparl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/603239/EPRS_STU(2017)603239_EN.pdf), s. 10

⁵³ Copenhagen Economics (2010), The Economic Impact of a European Single Digital Market, http://www.epc.eu/dsm/2/Study_by_Copenhagen.pdf

⁵⁴ Bruttonationalprodukt

⁵⁵ Copenhagen Economics (2010), The Economic Impact of a European Single Digital Market, http://www.epc.eu/dsm/2/Study_by_Copenhagen.pdf, s. 34

⁵⁶ Ibid. s. 35

⁵⁷ London Economics (2013), Better Governance of the Single Market: European Added Value Assessment, http://www.euoparl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/494463/IPOL-JOIN_ET%282013%29494463_EN.pdf, s. 31

⁵⁸ European Added Value Unit (2015), The Cost of Non-Europe in the Single Market III - Digital Single Market, [http://www.euoparl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/536356/EPRS_STU\(2014\)536356_REV1_EN.pdf](http://www.euoparl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/536356/EPRS_STU(2014)536356_REV1_EN.pdf), s. 81

3.3. Økonomisk efficiens

Når medlemslande skal vælge, hvordan de vil implementere en retsregel, følger det, ligesom ved de nationale love, et ønske om at skabe en forbedring i landet. Indenfor retsøkonomien kalder man dette et ønske om at forøge den samfundsmæssige velfærd i landet. Spørgsmålet bliver derfor, hvordan man afgør, hvorvidt en retsregel forøger samfundsmæssig velfærd. Thomas Riis formulerede det sådan her,

”Problemet er imidlertid hvordan vi skal bære os ad med at opføre samfundsmæssig velfærd. I udgangspunktet maksimeres økonomisk samfundsmæssig velfærd når ressourcerne bliver allokeret derhen hvor de tillægges størst værdi”⁵⁹.

Problematikken er dog, at når et medlemsland vil implementere en retsregel, er det ikke altid alle, der er blevet berørt af ændringen, som også får fordele ved denne ændring. Dermed må udgangspunktet være, at så længe implementeringen af retsreglen afgiver flere fordele end omkostninger, vil det være i samfundets interesse at dette bliver gennemført. Dette er dog ikke altid rigtigt, da det afhænger af, hvordan man vælger at måle efficiensen af gennemførelsen. Indenfor retsøkonomien eksisterer der to forskellige efficienskriterier til at afgøre, hvorvidt en retsregel kan anses for at være efficient. Det første kriterie er Pareto-kriteriet.

”Pareto-efficiens betegner en situation hvor ressourcerne er fordelt på en sådan måde at en omfordeling ikke kan foretages uden at mindst én agent i økonomien herved bliver stillet dårligere end i udgangspunktet.”⁶⁰

En Pareto-forbedring er dermed, hvad medlemslandene skal prøve at opnå, når disse foretager implementeringer af retsregler. Problemet med Pareto-efficiens er dog, at den ikke er realistisk. Det kan være meget svært at omfordele ressourcerne i samfundet, uden at der er nogen, som bliver stillet dårligere.

Det andet kriterie er Kaldor-Hicks-kriteriet.

”Der kan opnås en velfærdsforøgelse efter Kaldor-Hicks-kriteriet hvis vinderne ved en omfordeling af ressourcerne er i stand til at kompensere taberne”⁶¹

Et medlemslands implementering af en retsregel siges at være Kaldor-Hicks-efficient, når der ikke eksisterer en Kaldor-Hicks-forbedring. En Kaldor-Hicks-forbedring siges at eksisterer, når man sammenlægger alle fordelene ved en implementering af en retsregel og sammenligner dette med de samlede omkostninger ved implementeringen, og resultatet er positivt. Dermed tager Kaldor-Hicks-forbedringen ikke højde for den enkeltes velfærd, men alene at den samlede samfundsmæssige velfærd forøges. Tankegangen bag Kaldor-Hick-Kriteriet er, at så længe den samlede samfundsmæssige velfærd forøges kan dem, som har fået en velfærdsforøgelse, kompensere dem, som har fået en velfærdsformindskelse. For at Kaldor-Hicks-forbedringen bliver

---

⁵⁹ Riis, Thomas. 1999. *Retsøkonomi*. Forhandlingerne ved det 35. nordiske juristmøtet i Oslo 18.-20. august 1999. Del 2. s. 1147-1163, s. 1155

⁶⁰ Ibid s. 1155

⁶¹ Ibid s. 1156

anset for at være opfyldt er det ikke et krav, at denne kompensering finder sted, men alene at dette er muligt.

Man ser ved mange af forordningens bestemmelser, at når den registrerede bliver tildelt en rettighed, så bliver den dataansvarlige og databehandleren pålagt en pligt. Det samme gælder, når medlemslandene har mulighed for at begrænse nogle af den dataansvarliges og databehandlerens pligter, så går det ud over den registreredes rettigheder og interesser. Medlemslandene bør derfor ikke basere deres tilgang til implementeringen af forordningen på baggrund af Pareto-kriteriet. Hvis de gjorde det, ville næsten alle vurderinger af, hvorvidt medlemslandet skulle foretage en implementering af en bestemmelse, resultere i svaret nej, da der vil være nogen, som blev stillet dårligere. Medlemslandene burde derfor basere deres tilgang til implementering af forordningen på baggrund af Kaldor-Hicks-kriteriet.

På baggrund af dette vil det være Kaldor-Hicks-kriteriet, som vil blive brugt til at vurdere, hvorvidt medlemslandene tilgang til implementering af forordningen kan anses for at være efficient.

3.4. Cost-benefit analyse

Det følger af afsnittet ovenfor at et medlemsland aldrig bør implementere en retsregel således, at samfundet bliver påført flere omkostninger end fordele. Medlemslandet skal søge at implementere således, at den samlede samfundsmæssige velfærd bliver forøget.

I dette afsnit vil der blive gennemgået de mulige fordele og omkostninger, som vil være forbundet med en implementering af en bestemmelse fra forordningen. Der er blevet valgt at lave en cost-benefit analyse på forordningen artikel 83, stk. 7,

”Uden at det berører tilsynsmyndighedernes korrigerende beføjelser i henhold til artikel 58, stk. 2, kan hver medlemsstat fastsætte regler om, hvorvidt og i hvilket omfang administrative bøder må pålægges offentlige myndigheder og organer, der er etableret i den pågældende medlemsstat.”

Forordningens artikel 83, stk. 7, er blevet valgt på den baggrund af at Danmark og Tyskland har valgt to vidt forskellige implementeringer. Det vurderes, at det er mere hensigtsmæssigt at lave en cost-benefit analyse på en bestemmelse, hvor der er en klar forskel på de to landes implementeringer. Dermed vil det tydeligere kunne belyses, hvilken af Danmark og Tysklands implementeringer som er mest efficient. Når det så er sagt vil en hvilken som helst bestemmelse kunne bruges til vurderingen.

Cost-benefit analysen vil inddrage synspunkter fra artiklen ”State Liability”⁶². Artiklen omhandler, hvad de forskellige fordele og ulemper er ved at pålægge offentlige myndigheder erstatning. Selvom cost-benefit analysen bliver lavet på en bestemmelse, som pålægger offentlige myndigheder bøder og ikke erstatning, bliver der trukket paralleller imellem de to ting, hvor dette er hensigtsmæssigt.

Cost-benefit analysen vil blive lavet på Danmarks implementering af forordningens artikel 83, stk. 7. Der vil derfor først blive gennemgået de mulige fordele, som en pålægning af bøder til offentlige myndigheder vil medføre. Derefter vil de mulige omkostninger blive gennemgået for så at sammenfatte analysen med en diskussion om, hvilken af landenes implementering, som er mest efficient efter Kaldor-Hicks-kriteriet.

3.4.1. Fordele

3.4.1.1. Incitament

Den overordnet fordel ved at pålægge offentlige myndigheder administrative bøder er at man forøger incitamentet til at myndighederne overholder reglerne omkring databeskyttelse. Det er et krav i forordningen, at de offentlige myndigheder overholder forordningen, selvom de ikke kan ifalde bøder. Det er dog ikke utænkeligt at man vil se flere overtrædelser af forordningen, hvis ikke der kunne pålægges bøder. De administrative bøder bliver dermed brugt til at skabe incitament

---

⁶² Dari-Mattiacci, Giuseppe & Garoupa, Nuno & Gomez-Pomar, Fernando. 2010. *State Liability*. European Review of Private Law, Vol. 18, No. 4, 2010

hos den offentlige ansatte, så denne vælger det optimale niveauet af beskyttelse af den registreredes personoplysninger, når den offentlige ansatte behandler disse⁶³.

En problematik vedrørende argumentet for at administrative bøder skaber incitament for den offentlige myndigheder er, at bøder som udgangspunkt ikke skaber incitament hos den enkelte ansatte i den offentlige myndighed. Selvom det vil være muligt at udpege, hvilken ansat, som har overtrådt forordningen, vil det være den offentlige myndighed som instans, der skal betale bøden. Den ansatte har dermed ikke noget monetær incitament til at overholde forordningens regler.

En løsning til problematikken ved det manglende incitament hos den offentlige ansatte ville være, hvis det øverste led af den offentlige myndigheder formåede at flytte deres incitament til den ansatte. Det øverste led af den offentlige myndighed har heller ikke et monetært incitament, da de heller ikke pålægges bøden personligt, men det kan have et politisk incitament⁶⁴. Det vil ofte være tilfældet, at det øverste led af en offentlig myndighed består af valgte embedsmænd. En offentlig myndighed, som ikke overholder databeskyttelsesreglerne og dermed bliver pålagt en række af administrative bøder, vil med tiden få politisk modvind. Dette kan resultere i, at det øverste led af de offentlige myndigheder får mindsket deres sandsynlighed for at blive genvalgt⁶⁵.

3.4.2. Omkostninger

3.4.2.1. Direkte omkostninger

Ved at pålægge offentlige myndigheder administrative bøder, vil den direkte omkostning være selve bødens omfang. Problematikken ved at pålægge offentlige myndigheder bøder er at midlerne til at dække bøden stammer fra det offentlige. Det betyder at bøden i sidste ende vil hænge på skatteyderne og ikke de offentlige myndigheder. Dermed kan der opstå den situation, hvor en skatteyder er med til at betale for en bøde, som dækker en overtrædelse af forordningen mod skatteyderen selv.

Det er ikke kun selve størrelsen på bøden, som er et problem, når der bliver brugt offentlige midler til at dække bøden. Offentlige myndigheder er pålagt at varetage en opgave i samfundets interesse, hvortil der er afsat offentlige midler til at løse denne opgave. Når de offentlige myndigheder bliver pålagt administrative bøder, flytter man disse offentlige midler til at dække en bøde, som ikke er i samfundets interesse.

3.4.2.2. Indirekte omkostninger

En anden omkostning ved at pålægge offentlige myndigheder bøder, kan være den indirekte omkostning, som kan opstå, hvis den offentlige myndighed er villig til at gå langt for ikke at blive

---

⁶³ Ibid. s. 18

⁶⁴ Ibid. s. 16

⁶⁵ Ibid. s. 17

pålagt bøder. Den offentlige myndighed kan strukturere sig selv på fire områder, så den mindsker sandsynligheden for at blive pålagt bøder⁶⁶.

For det første kan den offentlige myndighed prøve at mørklægge de overtrædelser som denne foretager. Hvis overtrædelsen omhandler det, ikke at overholder reglerne omkring brud på persondatasikkerheden jf. forordningens artikel 33 og 34, kan det have mange følgeskader for den registrerede, hvis databrudet ikke bliver begrænset. Derudover kan der være omkostninger forbundet ved selve mørklægningen af overtrædelsen, fordi der bliver afsat tid og ressourcer af fra den offentlige myndigheds reelle opgaver.

For det andet kan den offentlige myndighed anvende dyre interne og eksterne juridiske konsulenter for at føre sagerne omkring pålægning af bøderne.

For det tredje kan der opstå problematikken omkring adverse selection, når den offentlige myndighed ansætter personale. På samme vis kan problematikken omkring moral hazard opstå.

For det fjerde kan truslen om at blive pålagt bøder for overtrædelse af forordningen, tilskynde den offentlige myndighed til at blive overforsigtig. Dermed kan det resultere i, at den offentlige myndighed ikke vælger at opfylde en samfundsopgave, som myndigheden er blevet pålagt i det hele taget eller på en inefficent måde.

3.4.3. Sammenfatning på cost-benefit analysen

Der er ingen tvivl om, at der er betydelige fordele ved at pålægge offentlige myndigheder administrative bøder og dermed skabe incitament for disse til at overholde databeskyttelsesreglerne. Problematikken er, som påpeget ovenfor, at incitaments argumentet er afhængig af at incitamentet kan flyttes fra det øverste led af den offentlige myndighed til de enkelte ansatte.

Selv hvis det lykkes den offentlige myndigheds øverste led af flytte deres incitament til de enkelte ansatte, kan der være betydelig omkostning forbundet med den danske implementering af forordningens artikel 83, stk. 7. Dette består både i direkte og indirekte omkostninger.

For at en bestemmelse kan siges at være Kaldor-Hicks-efficient kræver det at den samlede samfundsmæssige velfærd forøges som det blev nævnt i afsnittet "3.3. Økonomisk efficiens". De samlede fordele ved en bestemmelse skal dermed overstige de samlede omkostninger. Hvorvidt Danmarks implementering kan siges at være mest Kaldor-Hicks-efficient, vil derfor kræve at myndighedens øverste led formår at give de enkelte ansatte et incitament til at overholde databeskyttelsesreglerne. Hvis dette ikke lykkes myndighedens øverste led, vil det snakke for Tysklands implementering, da der vil være flere økonomiske fordele ved at beskytte de offentlige midler mod offentlige ansatte, som mangler incitament til at overholde reglerne⁶⁷.

---

⁶⁶ Ibid. s. 5

⁶⁷ Ibid. s. 15

På baggrund af dette vurderes det til at Tysklands implementering af forordningens artikel 83, stk. 7, er den mest efficiente.

3.5. Delkonklusion på den økonomiske analyse

I afhandlingens økonomiske analyse blev det undersøgt, hvorvidt der var et økonomisk rationale for at regulere databeskyttelsesområdet. Her fremgik det at Kommissionen havde konstateret, at der var en økonomisk gevinst ved at realisere Det Digitale Indre Marked. For at Det Digitale Indre Marked kan realiseres, er et fungerende databeskyttelsesområde en af kravene.

Spørgsmålet blev efterfølgende, hvorvidt den danske eller tyske implementering af forordningen er mest efficient. Det blev beskrevet at Kaldor-Hicks-kriteriet ville være det efficienskriteriet, som ville blive brugt til at vurdere dette. Begrundelsen for at Kaldor-Hicks-Kriteriet blev valgt i stedet for Pareto-kriteriet var, at den er for urealistisk og at det dermed ikke var hensigtsmæssigt at bruge det kriterie til at lave en undersøgelse af medlemslandenes implementering.

Den økonomiske analyse blev afsluttet med en cost-benefit analyse. Cost-benefit analysen havde til formål, på baggrund af Kaldor-Hicks-kriteriet, at svare på, hvilken af Danmarks og Tysklands implementering af forordningen, som er mest efficient. Det blev vurderet at Tyskland havde den mest efficiente implementering på baggrund af forordningens artikel 83, stk. 7.

4. Den Integreret analyse

4.1. Retspolitik

Der vil i dette kapitel blive lavet en retspolitisk analyse på baggrund resultaterne af den juridiske og økonomiske analyse. Her vil der blive undersøgt, hvilke retspolitiske problemstillinger som analyserne har skabt.

I den juridiske analyse er der blevet undersøgt, hvordan Danmark og Tyskland har valgt at implementere forordningen i deres nationale ret. På baggrund af en komparativ tilgang blev det udledt, at Tyskland har valgt en mere restriktiv implementering, som sikrer den registreredes rettigheder og interesser bedre end Danmark. Det blev derfor vurderet at Tysklands implementering af forordningen vil fremme tilliden mest. Hvis man søger at svare på, hvordan medlemslandene bør udforme deres implementering alene på denne baggrund, vil man derfor komme frem til at den skal udformes som den tyske.

I den økonomiske analyse blev der undersøgt, hvorvidt det var Danmarks eller Tysklands implementering af forordningen, som var den mest efficiente. Undersøgelsen blev gjort på baggrund forordningens artikel 83, stk. 7, hvor Danmark havde valgt en restriktiv tilgang ved at vælge at offentlige myndigheder kan pålægges administrative bøder. Tyskland have derimod valgt ikke at gøre brug af bestemmelsen og dermed fulgt forordningens udgangspunkt at offentlige myndigheder ikke skal kunne pålægges administrative bøder. Det blev vurderet på baggrund af cost-benefit analysen, at den tyske implementering var den mest efficiente, da der var for mange omkostninger ved at pålægge offentlige myndigheder administrative bøder. Selvom der var tydelige fordele ved at pålægge offentlige myndigheder administrative bøder, var det for afhængigt af, at det øverste led i den offentlige myndighed formåede at flytte deres incitament til at overholde databeskyttelsesreglerne. Hvis man søger at svare på hvordan medlemslandene bør udforme deres implementering alene på denne baggrund, vil man derfor igen komme frem til at den skal udformes som den tyske.

Resultatet af de to analyser kommer derfor i konflikt. Resultatet af den juridiske analyse var jo, at Tyskland fremmede tilliden mest på baggrund af deres restriktive implementering af forordningen. Hvor resultatet af den økonomiske analyse var, at Tyskland havde den mest efficiente implementering af forordningen på baggrund af en lempelig implementering. På baggrund af de to analyser i afhandlingen vil der dermed ikke kunne anbefales en implementering, som både forøger tilliden på bedst mulig måde og på samme tid også er den mest efficiente måde.

Hvis cost-benefit analysen blev lavet på en anden bestemmelse er det muligt, at resultatet af den økonomiske analyse ville være blevet anderledes. Det kan dermed ikke udelukkes at en anden bestemmelse vil kunne påvise, at en restriktiv implementering vil være mere effecient end en lempelig. Analysen påviser dog en vigtig pointe, hvilke er at en restriktiv implementering ikke nødvendigvis er den mest efficiente. Kommissionen ønsker at forøge tilliden, fordi de har undersøgt sig frem til, at det er et af kravene for at Det Digitale Indre Marked kan realiseres. Som det fremgik af afsnittet "3.2.1. Det Digitale Indre Marked" er der et økonomisk rationale for at denne realisering sker. Det er tydeligt at Kommissionen har udformet forordningen på baggrund af

en formodning om, at jo mere databeskyttelse der er, jo mere tillid vil der blive fremmet. Hvilket leder tilbage til, at jo mere tillid der er, jo bedre forudsætninger har Det Digitale Indre Marked for at blive realiseret. Kommissionen virker dog til at have ignoreret efficiensbetragtningerne. Hvis der er flere omkostninger ved at nå målet med at realisere Det Digitale Indre Marked end der er fordele vil den samfundsmæssige velfærd falde.

Anbefalingen til hvordan medlemslandene bør udforme deres implementering af forordningen, vil som nævnt ikke være mulig i forhold til både at forøge tilliden på bedst mulig måde og på samme tid at det også er den mest efficiente måde. Anbefalingen til medlemslandene bliver derfor, at der skal laves en afvejning af, på den ene side at fremme tilliden ved at sikre den registreredes rettigheder og interesser, og på den anden side sikre sig at reguleringen forøger den samfundsmæssige velfærd, når implementering af forordningen skal udformes.

5. Konklusion

Denne afhandling har foretaget en komparativ analyse af to medlemslandes tilgange til implementeringen af persondataforordningen.

Den juridiske analyse kom frem til at Tyskland havde valgt en mere restriktiv implementering end Danmark. Dette byggede hovedsageligt på at Tyskland havde sikret den registreredes rettigheder og interesser bedre end Danmark. På baggrund af dette blev det vurderet, at Tyskland havde en restriktiv implementering af forordningen, hvor Danmark komparativt havde en mere lempelig implementering. Tysklands implementering af forordningen er dermed den, som fremmer tillid mest.

Den økonomiske analyse kom frem til at der var et rationale for at regulere databeskyttelsesområdet på baggrund af en økonomisk gevinst ved at realisere Det Digitale Indre Marked. På baggrund af Kaldor-Hicks-kriteriet og en cost-benefit analyse blev det vurderet, at Tysklands implementering af forordningen var den mest efficiente.

Den integreret analyse kom frem til at medlemslandene skal lave en afvejning af, på den ene side at fremme tilliden ved at sikre den registreredes rettigheder og interesser, og på den anden side sikre sig at reguleringen forøger den samfundsmæssige velfærd, når implementering af forordningen skal udformes.

På baggrund af de tre analyser må der, i henhold til problemformuleringen, blive konkluderet, at Tyskland, som har den implementering af forordningen, der fremmer tilliden mest, ikke har den mest efficiente løsning ved den restriktive fremgangsmåde.

Litteraturliste

Bøger

Adler, Matthew D. & Posner, Eric A. 2006. *New Foundations of Cost-Benefit Analysis*. Cambridge, Massachusetts and London: Harvard University Press

Blume, Peter. 2009. *Juridisk Metodelære*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Lando, Ole. 2004. *Kort indføring i komparativ ret*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Pindyck, Robert S. & Rubinfeld, Daniel L. 2012. *Microeconomics*. Pearson Education International

Sørensen, Karsten Engsig & Nielsen, Poul Runge & Danielsen, Jens Hartig. 2014. *EU-retten*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Tvarnø, Christina D. 2001. *Skattemæssigt underskud i selskaber i EU – En komparativ retsøkonomisk analyse*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Tvarnø, Christina D. & Nielsen, Ruth. 2017. *Retskilder og retsteorier*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Artikler

Dari-Mattiacci, Giuseppe & Garoupa, Nuno & Gomez-Pomar, Fernando. 2010. *State Liability*. European Review of Private Law, Vol. 18, No. 4, 2010.

Riis, Thomas. 1999. *Retsøkonomi*. Forhandlingerne ved det 35. nordiske juristmøtet i Oslo 18.-20. august 1999. Del 2. s. 1147-1163

Lovgivning

Bekendtgørelse af forvaltningsloven (Forvaltningsloven), LBK nr. 433 af 22/04/2014

Bekendtgørelse af medieansvarsloven (Medieansvarsloven), LBK nr. 914 af 11/08/2014

Direktiv 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbårde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA

Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

Forordning 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse)

Gesetz zur Anpassung des Datenschutzrechts an die Verordnung (EU) 2016/679 und zur Umsetzung der Richtlinie (EU) 2016/680 (Datenschutz-Anpassungs- und -Umsetzungsgesetz EU – DSAnpUG-EU) vom 30. Juni 2017 (Bundesdatenschutzgesetz)

Konsoliderede udgaver af Traktaten om den Europæiske Union og Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (2016/C 202/01)

Lov om offentlighed i forvaltningen (Offentlighedsloven), Lov nr. 606 af 12/06/2013

Lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), Lov nr. 502 af 23/05/2018

Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA af 27. november 2008 om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager

Domme

Flaminio Costa v E.N.E.L, Sag 6/64

Hjemmesider

<https://www.datatilsynet.dk/>

https://ec.europa.eu/commission/index_da

<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=da>

<http://www.europarl.europa.eu/portal/en>

<https://www.retsinformation.dk/>